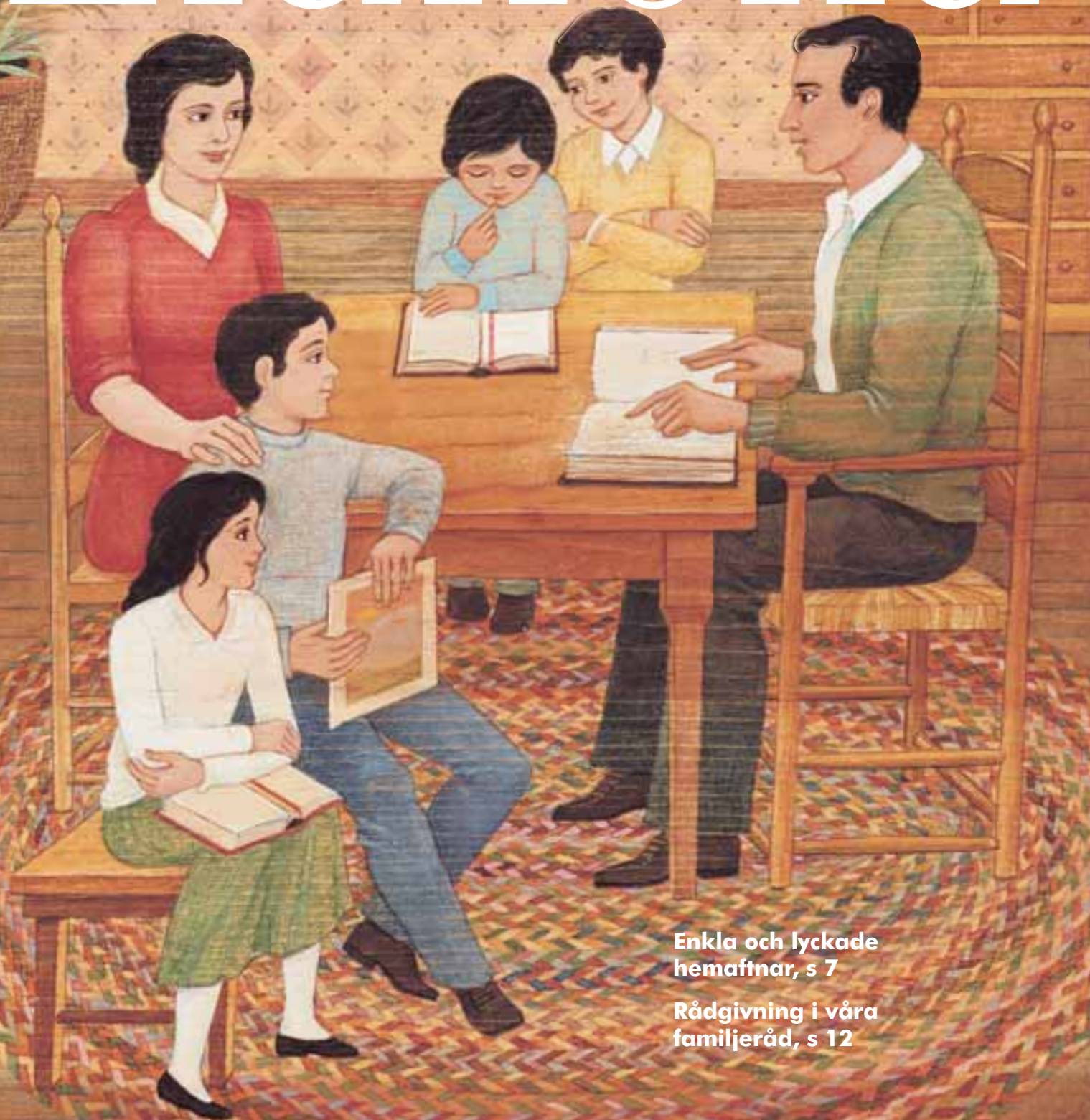

ÅRGÅNG 127 • NUMMER 6 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • JUNI 2003

Liahona

Enkla och lyckade
hemmaftnar, s 7

Rådgivning i våra
familjeråd, s 12

Liahona

PÅ OMSLAGET

Framsidan: Illustration
Phyllis Luch. *Baksidan:* Foto
Welden C. Andersen, Steve
Bunderson, Craig Dimond,
Lana Leishman, och Marty
Mayo; bilden är arrangerad.
Se "Livet berikas genom
familjens hemafton", s 2.

LILLA STJÄRNANS OMSLAG
Foto © 1999 Eyewire, Inc.,
bilden är arrangerad.

SE LILLA STJÄRNAN, s 4

ARTIKLAR

- 2 Budskap från första presidentskapet: Livet berikas genom familjens hemafton *James E Faust*
- 7 Lyckade hemaftnar
- 12 Familjeråd: Ett samtal med äldste och syster Ballard
- 18 Jesu ord: På korset *Alain A Petion*
- 25 Besökslärnarnas budskap: Förbered ungdomar på motstånd i världen
- 34 En bergfast grundval för äktenskapet *Brent A Barlow*
- 40 Sista dagars heliga berättar
Det välbehövliga regnet *Juan Carlos Rodríguez*
Att hedra Herrens dag *David Oscar Sarmiento*
Han stal min handväska *Rebecca Thomas*
- 48 Så kan du använda *Liabona* juni 2003

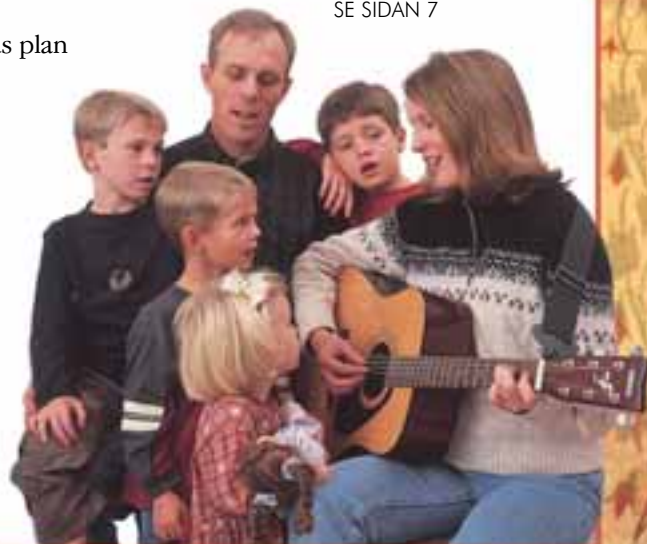
UNGDOMSSIDORNA

- 22 Mina fäder *Rosemarie Deppe*
- 26 Liahonaklassiker: Vår största glädje
- 30 Familjen Spann *Shanna Ghaznavi*
- 44 Frågor och svar: Hur kan jag nå min bror som är mindre aktiv och som isolerar sig från familjen?
- 47 Visste du det här?

LILLA STJÄRNAN

- 2 Kom, lyssna till profetens röst: Älska varandra
Thomas S Monson
- 4 Samlingsstunden: Jag förstår Guds plan
Vicki F Matsumori
- 6 Berättelser ur Nya testamentet:
Jesus är uppstånden
- 12 Isaacs tal *Dawn Nelson*
- 15 Särskilda vittnen: Vår himmelske
Faders plan *Richard G Scott*
- 16 Tempelbilder

SE SIDAN 7

Första presidentskapet:

Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolvsvorum:

Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight,
Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks,
M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott,
Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Chefredaktör: Dennis B Neuenschwander

Rådgivande: J Kent Jolley, W Rolfe Kerr, Stephen A West

Verkställande direktör: David L Frischknecht

Redigeringschef: Victor D Cave

Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktionschef: Richard M Romney

Assisterande chefredaktörer: Marvin K Gardner, Vivian

Paulsen, Don L Searle

Redaktionspersonal: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett,

Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gaunt, Shanna

Ghaznavi, Jennifer L Greenwood, Lisa Ann Jackson, Carrie

Kasten, Melvin Leavitt, Melynn Minson, Sally J Odekir,

Adam C Olson, Judith M Paller, Jonathan H Stephenson,

Rebecca M Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul

VanDenBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb, Monica Weeks

Grafikansvarig: M M Kawasaki

Bildredaktörer: J Scott Knudsen, Scott Van Kampen

Produktionschef: Jane Ann Peters

Design och produktionspersonal: Fay P Andrus, C Kimball

Bott, Howard Brown, Thomas S Child, Reginald J Christensen,

Brent Christison, Sharri Cook, Kerry Lynn C Herrin, Kathleen

Howard, Denise Kirby, Todd R Peterson, Randall J Pixton,

Mark W Robison, Brad Teare, Kari A Todd, Claudia E Warner

Marknadschef: Larry Hiller

Tryckerichef: Kay W Briggs

Distributionschef: Kris T Christensen

Ansvarig utgivare för Kyrkorytt: Gösta Körlof

Redaktör: Birgitta Karlfeldt

Stora Hundens gata 618

136 64 Haninge

Tfn/Fax 08-745 0726

E-post: hundens618@telia.com

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: edlundcg@ldschurch.org

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets
tidskriftsombud eller direkt till Göteborg Sweden Service Center,
Utländagatan 24, 412 80 Göteborg. Tel: 031-77 88 976,
fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är SEK
150:00 och betalas till pg 260353-8. Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona,
Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City,
UT 84150-3220, USA; eller e-mail till
cuh-liahona-imag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass"
eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska,
bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji,
finska, franska, haitiska, holländska, indonesiska,
isländska, italienska, japanska, kambodjanska, kinesiska,
kiribati, koreanska, kroatiska, lettiska, litauiska, malagasy,
marshallesiska, mongoliska, norska, polska, portugisiska,
rumänska, ryska, samoanska, singalesiska, slovenska,
spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil, telugu,
thailändska, tjekiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska,
och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för
olika språk.)

© 2003 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.

Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada:

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass"
eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska,
bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji,
finska, franska, haitiska, holländska, indonesiska,
isländska, italienska, japanska, kambodjanska, kinesiska,
kiribati, koreanska, kroatiska, lettiska, litauiska, malagasy,
marshallesiska, mongoliska, norska, polska, portugisiska,
rumänska, ryska, samoanska, singalesiska, slovenska,
spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil, telugu,
thailändska, tjekiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska,
och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för
olika språk.)

June 2003 Vol. 127 No. 6. LIAHONA (USPS 311-480)
Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North
Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is
\$10.00 per year; Canada, \$16.00 plus applicable taxes.
Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at
additional mailing offices. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label from a recent
issue; old and new address must be included. Send USA
and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center
at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971.
Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express)
may be taken by phone. (Canada Poste Information:
Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake

Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

ATT UTROTA PORNOGRAFINS GISSEL

Liabona (spanska) är fantastisk och inspirerande. Den ger ljus och kunskap och hjälper oss ändra människors attityder, eftersom många som inte tillhör kyrkan läser den.

Första presidentskapets budskap för november 2001, "Pornografi — den dödliga smittbäraren", av president Thomas S Monson, innehöll utmärkta råd om hur vi kan utrota detta gissel. Jag ber för alla våra ledare och tackar vår himmelske Fader för deras råd.

*Jacinto Felipe Amutio,
Oráns gren,
Oráns distrikt, Argentina*

LYCKA

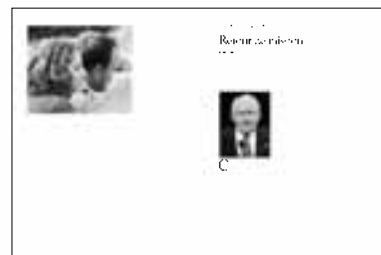
När vi är ledsna bör vi be till vår himmelske Fader som så rikligt välsignar alla. Jag ber alltid om lycka. Jag är så glad att jag blev döpt som medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Jag vet att även om jag får gå igenom många prövningar i jordelivet, kommer jag att få evig lycka om jag lyder vår himmelske Faders lagar.

Det är en oändlig lycka att kunna hjälpa människor omkring mig. Jag är också glad att få tjäna som missionsledare i församlingen.

När jag skickade in min mors namn till templet för att få hennes dop utfört, upptäckte jag att man får stor glädje av att hjälpa dem som har dött utan att ha tagit emot evangeliets förordningar.

Om vi lever efter evangeliet, blir vi lyckliga.

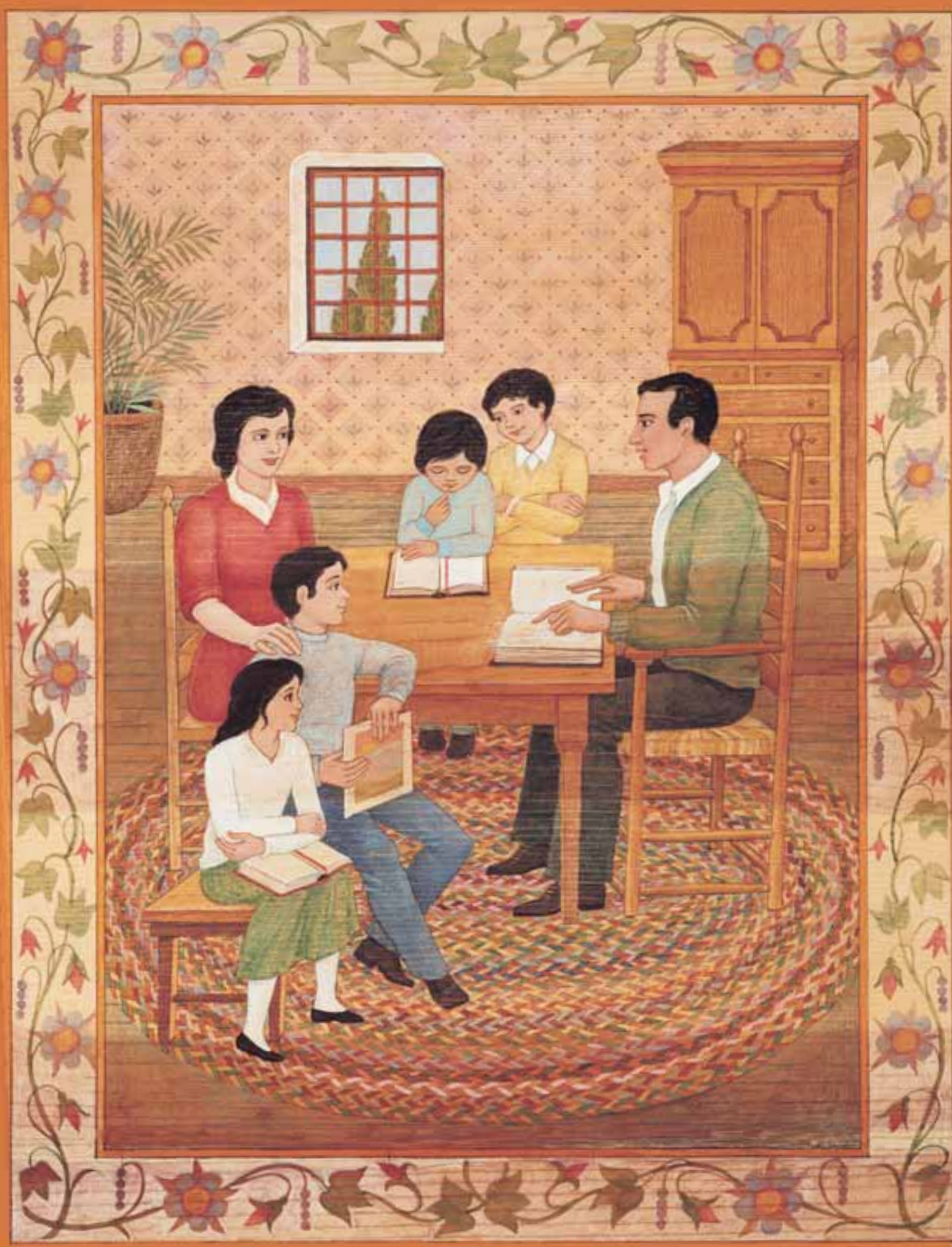
*Geraldo Magela Pinto,
Contagem's första församling,
Contagem's stav, Brasilien*

"DEN ÅTERVÄNDE MISSIONÄREN"

När jag verkade som heltidsmissionär använde jag mig ständigt av *Le Liabona* (franska) som förberedelse inför dagen och i min undervisning. Den gav mig uppmuntran när jag hade det svårt. Den är fortfarande till stor hjälp. Talet av äldste L Tom Perry i januarinumret 2002, "Den återvändande missionären", har haft ett stort inflytande på mig. Det lärde mig att jag har ansvaret att bidra till kyrkans tillväxt där jag bor genom att verka som hemlärare.

*Justin Mukuna,
Gecamines första församling,
Lubumbashis stav,
Demokratiska republiken Kongo*

Livet berikas genom familjens hemafton

PRESIDENT JAMES E FAUST

Andre rådgivare i första presidentskapet

När jag var ung hörde jag hur president J Reuben Clark (1871–1961), medlem i första presidentskapet, gång på gång vädjade om enighet i kyrkan. Han citerade ofta Herrens budskap: "Jag säger eder: Varen ett, ty om I icke ären ett, ären I icke mina" (L&F 38:27). Enighet i kyrkan är alltid en återspeglning av enigheten i våra hem. Ett av de viktigaste sätten att skapa enighet i hemmet är att regelbundet hålla familjens hemafton. Vare sig vi är unga eller gamla, ensamstående eller gifta, har barn hemma eller om barnen är utflugna, kan familjens hemafton öka enigheten och kärleken i hemmet. Familjens hemafton är till för alla.

Stabila och starka familjer

Man frågar sig varför så många hem nu försvagas och varför så många familjer upplöses. Orsakerna är komplexa. Utan tvivel har det att göra med vår tids samhällsproblem. Vi utsätts alla för lockande, förledande och falsk reklam. Våldsskildringar finns överallt. Vårt samhälle genomsyras av tanken att själviskhet och ögonblicklig tillfredsställelse är acceptabelt, ja, till och med respektabelt. Alkoholismens tragiska följder har ökat

lavinartat och har förvärrats av andra former av drogmissbruk. Den sexuella revolutionen har varit ytterst skadlig för familjernas andliga, psykiska och fysiska hälsa.

Varför är den ena familjen stark och den andra svag? Orsakerna är oändligt komplexa. Men det finns svar. Det finns rikliga bevis för att en bestämd och kärleksfull fars närvaro i hemmet skapar ansvarskännande och laglydiga barn i långt högre grad än om han inte finns där eller inte uppfyller sina plikter som far i hemmet. I båda fallen läggs en dubbel börda på modern om fadern är överksam.

Faderns aktiva närvaro i hemmet — och att den ena föräldern eller båda är aktiv i kyrkan samt disciplin och evangelieundervisning i hemmet — tycks skapa stabila och starka familjer.

När jag hör talas om en familj som splittas, frågar jag mig om man i det hemmet regelbundet höll hemafton och familjebön. Den allra viktigaste faktorn när det gäller att skapa lyckliga hem för medlemmarna i denna kyrka är djup hängivenhet mot Gud och hans evangelium. Under familjens hemafton kan sådan hängivenhet främjas hos barnen genom föräldrarnas kloka och

En hängivenhet mot Gud som utvecklats under sådana sammankomster tycks skapa andliga förtöjningar som hjälper familjer och enskilda att klara av livets många svårigheter.

erfarna ledning. Föräldrarna kan stärka och stödja varandra i att leva efter och förstå evangeliets principer. Ensamstående medlemmar kan under prästadömsledarnas ledning samlas i små grupper för att diskutera evangeliet och ha lämpliga aktiviteter. En hängivenhet mot Gud som utvecklats under sådana sammankomster tycks skapa andliga förtöjningar som hjälper familjer och enskilda att klara av livets många svårigheter. En del kanske säger att detta är att grovt för enkla ett ytterst komplicerat problem, men jag tror att svaren står att finna inom Kristi återupprättade evangeliums ramar.

Familjens hemafton skapar enighet

Får jag föreslå några sätt att under familjens hemafton stärka vår hängivenhet mot Gud och skapa enighet och kärlek:

1. Be. Källan till den enorma kraft som den enskilde och familjen utgör i kyrkan är inget mysterium. Det är en gåva från Gud. Vi behöver inte använda vanebildande kemikalier i droger eller alkohol för att klara av livets

Tiden tillsammans är dyrbar — det är tid som behövs till uppmuntran och till att visa hur man utför saker och ting.

problem. Allt vi behöver göra är att genom ödmjuk bön ständigt ösa ur den gudomliga kraftkällan.

Det krävs ofta en till synes övermänsklig ansträngning för att samla allesammans till familjens hemafton. Det känns kanske inte alltid som om ni vill be när ni så småningom samlats, men om ni håller ut blir belöningen stor.

2. Sjung eller lyssna till andliga sånger.

Kyrkans psalmer och barnens sånger kan inbjuda den Helige Anden till familjens

hemafton. Herren har sagt att "de rättfärdigas sång är en bön till mig, och den skall besvaras med välsignelser över deras huvuden" (L&F 25:12).

3. Studera skrifterna. Vi behöver alla den styrka som skriftläsning ger. Föräldrar måste ha kunskap om standardverken för att kunna undervisa sina barn ur dem. De som leder diskussionerna under hemaftonen bör ha förberett sig så väl att de kan använda skrifterna i lektionen. Ett barn som har undervisats ur skrifterna har ett oskattbart arv. Vi stärks alla av att bekanta oss med de heliga skrifternas hjältar och berättelser, som Daniel i lejongropen, David och Goliat, Nephi, Helaman och de unga krigarna samt alla de andra.

4. Arbeta tillsammans och tjäna andra. Barnen behöver få lära sig att arbeta. I varje hushåll finns dagliga rutinsysslor som barnen kan ta ansvaret för. Under hemaftonen kan familjen utföra meningsfullt tjänande genom välplanerade arbetsprojekt i hemmet eller på orten.

5. Koncentrera er på att utveckla disciplin och lydnad. Om föräldrar inte fostrar sina barn och lär dem lyda, kan samhället tvingas fostra dem på ett sätt som varken föräldrar eller barn kommer att uppskatta. Om vuxna inte disciplinerar sig och är ett gott föredöme för andra kan följderna bli katastrofala för

dem själva och samhället. Utan disciplin och lydnad i hemmet och i vårt eget liv spricker sammanhållningen i familjen.

6. Sätt lojaliteten mot varandra högt. I ordboken definieras ordet *lojal* med orden: "som alltid står på någons sida och är beredd att hjälpa"¹ Om familjemedlemmarna inte är lojala mot varandra, är de inte lojala mot sig själva.

7. Bygg upp självkänsla. Ett av de stora problemen i samhället i dag är att vi tillbringar mindre och mindre tid tillsammans. Somliga tillbringar mycket tid — även tillsammans med andra — med att titta på tv, vilket berövar dem tillfället att stärka sin självkänsla. Familjens hemafton ger enskilda och familjer ett viktigt tillfälle att prata och lyssna som föräldrar och barn, bröder och systrar, äkta makar och vänner. Tiden tillsammans är dyrbar — det är tid som behövs till uppmuntran och till att visa hur man utför saker och ting. Mindre tid tillsammans kan resultera i en ensamhet som gör att vi känner att vi inte har något stöd, inte uppskattas eller räcker till.

8. Skapa familjetraditioner. En del av familjernas stora styrka finns i de traditioner de skapat. Traditioner kan bestå av att göra något högtidligt av barnvälsmåls, dop,

prästdömsordinationer eller födelsedagar. Traditionella aktiviteter som fisketurer eller lekar på julafton kan skapa ljuva minnen av familjesammankomster. Familjens hemafton en gång i veckan kan också vara ett tillfälle att skapa traditioner. Hemaftonsgrupper av alla slag kan också skapa traditioner genom att välja att göra vissa aktiviteter regelbundet och genom det sätt de firar särskilda händelser och prestationer på.

9. Gör allt i en kärleksfull anda. Äldste LeGrand Richards (1886–1983) i de tolv apostlarnas kворum hade en ömsint far. Han berättar: "En gång gick jag in i min fars lägenhet när han var omkring 90 ... Då jag öppnade dörren, reste han sig och kom emot mig. Han kramade och kysste mig. Så gjorde han alltid ... Han kramade mig och sade — han använde mitt smeknamn: 'Grandy, min pojke, jag älskar dig.'"²

Vissa föräldrar har svårt för att uttrycka sin kärlek i ord eller handling. Jag minns inte att jag någonsin hörde min far använda orden "jag älskar dig, min son", men han visade det på tusen olika sätt som sade mer än ord. Han missade sällan en träning, match, tävling eller annan aktivitet som hans barn deltog i.

Det arbete och den tid som en mor lägger ner på hemmet gör det varmt och trevligt. Hustrur och mödrar förtjänar särskilt stöd från sina män och barn. President George Albert Smith (1870–1951) sade i ett tal till äkta män och fäder: ”En del tycks tro att kvinnans ansvar är att ta hand om hemmet och allting annat medan mannen går på möten. Jag vill säga er att ert främsta ansvar är i ert eget hem.”³

Familjens hemafton är en tid för tålmod och ömsesidig respekt. Må det inte finnas någon illvilja eller vrede mellan föräldrar och barn, män och hustrur, bröder och systrar och släktingar. Må det finnas enighet och kärlek mellan alla medlemmar i församlingen eller grenen. Kvadröjande sår och oenighet bör snabbt klaras upp. Det är min bön att den rika mänsklighet som finns i ett varmt och kärleksfullt familjeliv ska vara rådande i alla våra relationer.

För alla

Jag undrar om det kommer att räcka med att hålla oplanerade och oregelbundna hemaftnar för att ge oss själva och våra barn tillräcklig moralisk styrka så att vi klarar av vår tids många svårigheter. Oregelbundna skriftstudier i familjen kanske inte räcker till för att ge oss och våra barn det skydd vi behöver för att kunna stå emot det moraliska förfallet i vår omgivning. Var i all världen kan vi lära oss om kyskhet, redbarhet, ärlighet och vanlig mänsklig anständighet, om inte i hemmet? Dessa värderingar förstärks naturligtvis i kyrkan, men att undervisa om dem under familjens hemafton kan vara särskilt konsekvent och effektivt. För att kunna bekämpa världens onda inflytanden behöver vi den kraft som familjens hemafton ger.

Första presidentskapet sade 1976:

”Familjens hemafton är till för alla. Den är till för familjer med föräldrar och barn, för familjer med bara en förälder och för föräldrar som inte har några barn hemma. Den är till för hemaftonsgrupper bestående av ensamstående

På familjens hemafton kan gifta par stärka och stödja varandra i att leva efter och förstå evangeliets principer.

vuxna och för dem som bor ensamma eller med rumskamrater ...

Att regelbundet delta i familjens hemafton utvecklar större självkänsla, större enighet i familjen, större kärlek till våra medmänniskor och större tillit till vår himmelske Fader. Det är vårt löfte att stora välsignelser väntar alla som samvetsgrant planerar och varje vecka håller familjens hemafton.”⁴ Jag vittnar om att detta är lika sant i dag som det var för nästan 30 år sedan.

Om vi håller familjens hemafton, berikas våra hem, våra församlingar och grenar växer och blomstrar, vårt liv renas och helvetets portar får inte makt över oss. ■

SLUTNOTER

1. *Nationalencyklopedins ordbok*, vol 2, s 300.
2. Conference Report, okt 1967, s 111–112.
3. Konferens för sjuttio och stavsmisionärer, 4 okt 1941, s 8.
4. *Family Home Evening: Happiness through Faith in Jesus Christ* (1976), s 3.

FÖRSLAG TILL HEMLÄRARE

Efter att ha förberett er under bön återger ni detta budskap med hjälp av någon metod som uppmuntrar till medverkan hos dem ni undervisar. Här följer några exempel:

1. Berätta om en hemafton ni var med på som ni tyckte speciellt mycket om. Inbjud dem ni undervisar att göra detsamma. Gå tillsammans igenom president Fausts nio riktlinjer. Hjälp dem ni undervisar att fastställa vad de lyckats med på sina hemaftnar och hur de kan förbättra dem.

2. Skriv ”Familjens hemafton är till för alla” på ett papper och visa det för familjen. Läs tillsammans president Fausts budskap och leta efter skäl till att alla borde delta i familjens hemafton. Bär vittnesbörd om de välsignelser ni fått av att hålla familjens hemafton.

3. Ni kan också framhålla och diskutera andra artiklar i det här numret som handlar om familjens hemafton.

LYCKADE

HEMAFTNAR

Vi kan skapa enkla men effektiva lektioner för familjens hemafton med hjälp av en mängd evangelieresurser.

Är din första fråga när du börjar planera familjens hemafton: "Vad ska vi ha för slags lektion?" Om svaret är ja, läs då vidare.

Kyrkans tidskrifter bad läsare komma med förslag till lyckade hemaftnar. Här följer flera enkla förslag till lektioner eller tillvägagångssätt som kan vara till hjälp för din familj.

Ge uttryck för tacksamhet

Att helt enkelt uttrycka vårt tack för allt det goda i vårt liv förser oss med material för en underbar hemafton och kan med framgång göras flera gånger under året. James och Kelly Peterson i Burleys 10:e församling i Burleys stav i Idaho höll just en sådan lektion. "En vecka hade vi fått några oväntade problem men också några ovanligt stora välsignelser", skriver syster Peterson. "Så hela familjen samlades och vi satt och pratade om det vi var tacksamma för. Vi började med enkla saker som hem och mat. Sedan började vi lägga märke till många saker som vi hade tagit för givna och insåg hur mycket Herren hade välsignat oss. När vi i ord gav uttryck för vår tacksamhet, fylldes vårt hem med värme, ja, av tacksamhetens anda, av en känsla av ro och frid. Vi kände oss så

nära vår himmelske Fader och varandra den kvällen. Det var en av våra mest minnesvärda hemaftnar."

Läs ett skriftställe

När vi både läser i skrifterna och bär vittnesbörd har vi alltid en inspirerande hemaftonslektion. Jules och Judith Kon Bofanga i Ngaba församling i Kinshasa Masina stav i Demokratiska republiken Kongo har lyckats åstadkomma enighet i familjen med hjälp av skrifterna. "Det är i vårt hem som vi har lärt känna vår himmelske Fader bättre, tack vare våra hemaftnar", skriver syster Bofanga. "Eftersom det aldrig råder brist på problem, vänder vi oss till vår himmelske Fader i bön och läser i skrifterna. Vi har fått kunskap och har också lärt oss att älska och tjäna varandra."

Sjung psalmer tillsammans

En välbekant psalm kan lätt bli utgångspunkten för en hel hemaftonslektion. Efter att familjen har sjungit psalmen, kan vi läsa och diskutera psalmens ord och skriftstäl-lena som hör ihop med den. Barnens sångbok (34831 180) eller psalmer och sånger (52052), som finns att köpa på

distributionscentret, kan hjälpa oss att lära oss och sjunga psalmerna.

Wendy M Mitosinka i Bradshaws församling i Prescotts stav i Arizona minns en sådan lektion från barndomen. "Min mor spelade piano och vi sjöng och sjöng. När vi sjöng 'Min herde är Herren' kände jag Anden så starkt att jag fick tårar i ögonen. Melodin fastnade i sinnet och senare lärde jag mig att spela den på min gitarr. När jag har det besvärligt skänker psalmerna jag lärde mig som barn frid och lycka."

Utbyt dagboksanteckningar

Alla har nytta av att få lyssna till inspirerande personliga upplevelser och vittnesbörd i familjemedlemmars och förfäders dagböcker. Vi kan använda familjens hemafton till att skriva dagbok. Om det är lämpligt kan vi utbyta anteckningar med varandra.

Ramona Morreale från Cannonvilles församling i Escalante stav i Utah skriver om en hemafton när hon läste ur sin dagbok: "Jag hittade anteckningar om våra barn och roliga saker som de hade sagt och gjort när de var små. Det dröjde inte länge förrän vi alla skrattade tillsammans. Våra barn frågar ofta när vi ska ha en 'dagbokslektion' igen. Ibland läser vi också andliga ställen ur någon förfäders dagbok. Detta ger oss stor glädje och hjälper oss också lära känna dem."

Använd kyrkans tidskrifter

Kyrkans tidskrifter ger oss mycket material och många förslag till hemaftonslektioner. "Det finns utmärkt lek-tionsmaterial i Budskap från första presidentskapet och Besökslärarnas budskap med alla citat och

frågor", skriver en läsare. "Vår familj tycker också om att läsa och diskutera berättelserna i Sista dagars heliga berättelser och samtala om frågorna i Frågor och svar."

En innehållsförteckning över ämnen finns också längst bak i varje tidskrift. Familjen kan välja ett ämne och sedan läsa och diskutera artiklar om det ämnet. Familjer med små barn kan hitta andra förslag till aktiviteter under Samlingsstunden. Tonåringar kan försöka göra små affischer som dem under rubriken Tänkvärt i *Liabona* med samma ord men med egen utformning.

En välbekant psalm kan liksom framförandet av en berättelse ur skrifterna bli utgångspunkten för en hel hemaftonslektion.

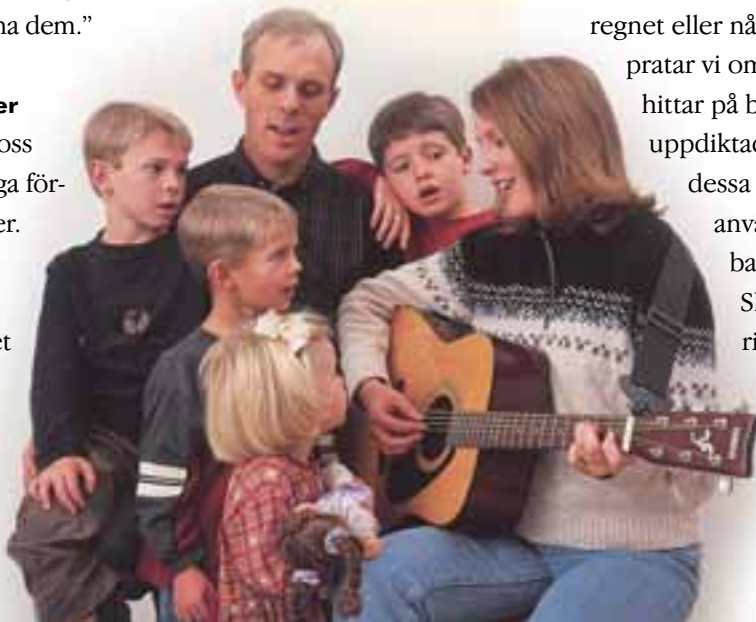
Berätta berättelser

Kathryn Marrett i Camp Hills församling i Brisbanes stav i Australien upptäckte hur verk-samma berättelser kan vara. "Som småbarns-mamma fann jag det svårt att fånga deras intresse under hemaftonen", skriver syster Marrett. "Efter att ha bett om inspiration beslöt jag mig för att varje månad koncentrera mig på en värdering. Jag valde ärlighet som det första ämnet. Snart började idéerna flöda och barnen och jag började hitta på berättelser om ärlighet. Vi diktade ihop några barn och använde dem i varje berättelse. Det var roligt att skapa olika situationer och utforska följderna av bra och dåliga val.

När nu något händer som vi måste ta itu med, som när en cykel lämnas kvar ute i regnet eller någon använder fula ord,

pratar vi om värderingen i fråga och hittar på berättelser med samma uppdiktade barn. Naturligtvis är

dessas berättelser bara ett sätt vi använder för att undervisa barnen om goda värderingar. Skrifterna och annat material i kyrkan utgör grundva-len för vår undervisning om evangeliet."

Turas om

Victor och Susana Mendoza i Ramona spansktalande gren i Hemets stav i Kalifornien har funnit att ett utmärkt sätt att ha nya och intressanta lektioner är att turas om att undervisa. "Våra hemaftnar är riktigt spännande", skriver syster Mendoza. "Våra barn turas om att undervisa och hittar på sätt att göra hemaftnarna intressantare. Victor Daniel ger oss till exempel inbjudningskort i förväg för att vi ska komma i tid. När Jasmin avslutar sin lektion delar hon ut diplom till dem som varit uppmärksamma. Melissa berättar intressanta berättelser som hon har lärt sig i seminariet.

Det var inte lätt till att börja med, men vi förlitade oss på Herren och han har hjälpt oss. Jag vittnar om att familjens hemafton har stärkt såväl vårt äktenskap som vår familj. Vår kärlek växer sig starkare för varje vecka som går. Vi är tacksamma mot Jesus Kristus för att han visat oss vägen och för att han gett oss sin Ande i vårt hem och i våra hjärtan."

Träffas varje vecka

Enighet i familjen är ett resultat av regelbundna sammankomster. Alfredo och Tita Obial i Quirino andra församling i Quezon City södra stav i Filippinerna har fem söner. "Vi vill vara en familj för evigt", skriver syster Obial. "Vi håller hemafton regelbundet och delar med oss av våra talanger åt varandra, lär oss evangeliets principer och har roligt tillsammans. Ibland har vi familjeråd för att diskutera våra behov och fatta beslut för familjen. Vi är tacksamma för hemaftonsprogrammet i kyrkan som inte bara gör att vi kommer varandra närmare utan också för oss närmare vår himmelske Fader."

Familjens hemafton kan bli till välsignelse för oss alla, precis som den har varit för dessa familjer, om vi ber om inspiration, "[är] ... vid gott mod" (L&F 78:18), träffas regelbundet och inbjuder Anden genom musik, bön och personliga vittnesbörd. Framför allt bör vi inte låta lektionsförberedelser hindra oss från att hålla familjens hemafton. Ibland är de enklaste lektionerna de bästa. ■

Alla har nytta av att få lyssna till inspirerande personliga upplevelser och vittnesbörd i familjemedlemmars och förälders dagböcker.

LÄTT ATT FÖRBEREDA LÄTT ATT PRESENTERA

Alla ämnen i evangeliet kan användas som lektionsmaterial för familjens hemafton om man följer dessa tre enkla steg:

1. Välj en av evangelieresurserna i kolumn A.
2. Fokusera på ett enda ämne så att lektionen förblir enkel.
3. Välj någon av undervisningsmetoderna i kolumn B och gör en lektion av ämnet.

A

Följande material och många andra evangelieresurser kan beställas från kyrkans distributionscenter.

1. Skrifterna
2. Tal från generalkonferenser (se kyrkans tidskrifter och www.lds.org)
3. Artiklar i kyrkans tidskrifter
4. *Psalmer* (34832 180)
5. "Familjen: Ett tillkännagivande för världen" (se *Nordstjärnan*, okt 1998, s 24)
6. Hjälpföreningens tillkännagivande (se *Liahona*, jan 2000, s 112)
7. *Vägledning för de unga* (36550 180)
8. Unga kvinnors tema (35224 180)
9. Aronska prästadömet's ändamål i *Aronska prästadömet: Vår plikt mot Gud* (36676 180, 36677 180, 36678 180)
10. "Mina evangelienormer" i *Personlig tillväxt* (35317 180, se *Liahona*, apr 1999, LS8–9)

B

För ytterligare förslag, se *Undervisning: Den högsta kallelsen* (36123 180) eller *Handledning för undervisning* (34595 180).

1. Ställ frågor (vem, vad, var, när, varför, hur).
2. Visa bilder, översikter eller föremål.
3. Sjung en sång.
4. Dela ut en skrivuppgift.
5. Bär vittnesbörd eller berätta om en personlig upplevelse.
6. Skriv upp viktiga punkter på en skrivtavla eller ett papper och diskutera dem.
7. Lär er ett skriftställe utantill.
8. Rita en bild.
9. Rollspela en berättelse.
10. Visa en av kyrkans videofilmer.

Familje- råd

ETT SAMTAL MED ÄLDSTE OCH SYSTER BALLARD

Äldste M Russell Ballard och hans hustru Barbara talar om hur råd kan hjälpa familjer att tillväxa andligen, bli eniga och fungera väl.

I ett tal på generalkonferensen i april 1994 sade äldste M Russell Ballard i de tolv apostlarnas kворum: "Innan jag kallades till generalauktoritet arbetade jag inom bilbranschen liksom min far före mig. Under åren som gick lärde jag mig att uppskatta ljudet av en intrimmad motor och dess prestanda. För mig är det nästan som musik, från ljudet av en motor som spinner lågt på tomgång till vrålet när man trampar gasen i botten. Den kraft som ljudet representerar är ännu mer spännande ...

Å andra sidan finns det knappast något mer frustrerande än en bilmotor som inte går som den ska. Det spelar ingen roll hur vackert lackerad bilen än må

En bilmotor kan gå på bara några cylindrar men aldrig lika snabbt eller långt, och inte heller blir färden lika behaglig som när motorn är intrimmad. Detsamma kan sägas om familjen.

vara och hur bekväm den är, en bil utan en fungerande motor är bara ett skal med oförverkligade möjligheter. En bilmotor kan gå på bara några cylindrar men aldrig lika snabbt eller långt, och inte heller blir färden lika behaglig som när den är intrimmad."

Äldste Ballard jämförde sedan en intrimmad bil med en församling eller stav som fungerar väl. Han uppmanade kyrkans ledare "att använda och kanalisera den andliga kraften genom råd".¹

Kyrkans tidskrifter träffade nyligen äldste Ballard och hans hustru Barbara för att tala om hur rådsförfarandet kan tillämpas på familjer, av vilka somliga bara går på några cylindrar, enligt äldste Ballard.

Fråga: Varför känner du så starkt för familjeråd?

Äldste Ballard: Det har aldrig funnits en tid när världen var i större behov av den styrka och trygghet som bäst sås och odlas i familjekärlekens djupa och fruktbara jord. Familjen attackeras av en fiende som är fast besluten att släcka denna kraftfulla ljuskälla i en mörknande värld. Framgångsrika familjer har tillgång till ett stort urval hjälpmedel, och ett av de mest användbara av dem är familjerådet.

Fråga: Hur skiljer sig familjerådet från familjens hemafton?

Äldste Ballard: Familjens hemafton är en tid för gemenskap och undervisning. Vid familjerådet talar vi om

familjens behov och de enskilda familjemedlemmar-
nas behov. Där löser vi problem, fattar beslut för
familjen, planerar dagliga och långsiktiga aktiviteter
och mål för familjen. Där delar vi varandras bördor
och glädjeämnen och rådgör tillsammans för att se till
att alla i familjen är på rätt spår andligen. Där diskuterar
vi familjeangelägenheter liksom en biskop eller grens-
president gör med sina församlings- eller grensle-
dare. Där använder vi oss som föräldrar av den
fantastiska kraften som finns i rådsförfarandet. Ett
familjeråd kan naturligtvis utgöra en del av familjens
hemafton, men det kan också hållas när som helst.

Syster Ballard: Det har varit underbart att fostra våra
sju barn, men vi har också haft bekymmer, och vi har haft
samma problem som alla andra. Det är skälet till att vi
behövde hålla familjeråd — och till att vi hade många
diskussioner och ofta höll bön tillsammans. Ett exempel
var när min make kallades till missionspresident i Toronto
i Kanada. Några av barnen var inte glada över att behöva
flytta dit.

Äldste Ballard: De grät hela vägen till Toronto. De grät
i två månader efter att vi kommit dit.

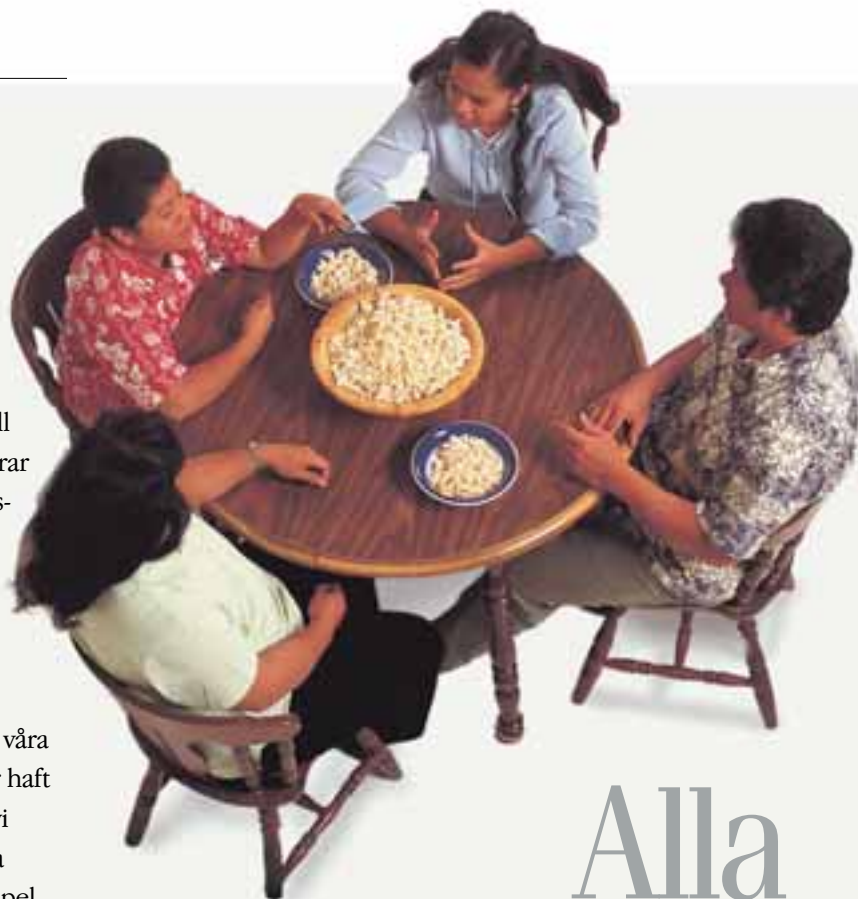
Syster Ballard: Ja, men de för-
sökte göra det bästa av situatio-
nen. Det var svårare för
barnen som gick på gymna-
siet, men vi samtalade om
deras känslor på många
familjeråd. Med tiden insåg de att
det egentligen var en möjlighet.

Fråga: Hur skulle du defini-
era ett familjeråd?

Äldste Ballard: När två eller
flera i familjen sitter och diskute-
rar någon angelägenhet så är det
ett råd! Familjeråd kan hållas av
en förälder och ett barn eller av
föräldrar och flera barn. När en
man och hustru talar med varan-
dra håller de familjeråd.

Jag tänker på den traditio-
nella definitionen som säger att

**Om jag säger till
familjen: "Gå och
rensa ogräs", bekl-
gar de sig kanske
eller blir sårade.
Men om jag kan få
dem att känna att
"vi har alla kommit
överens om det
här", då fungerar
familjerådet.**

Alla tillsammans

familjerådet är när en far och mor sätter sig ner och går
igenom listan med familjeregler med sina barn. Jag lyck-
ades aldrig med det. Det är min erfarenhet att när jag tog
fram listan tappade barnen intresset. Så jag försökte ta upp
ett visst problem — som att trädgårdslanden behövde ren-
sas — och frågade sedan helt enkelt familjen: "Vad ska vi
göra? Har ni några förslag?"

Ett råd är när föräldrar låter barnen hjälpa till med att
lösa problemet. Och när alla gemensamt kommit fram till
en lösning är alla ansvariga för problemet. Om jag säger
till familjen: "Gå och rensa ogräs", beklagar de sig kanske
eller blir sårade. Men om jag kan få dem att känna att "vi
har alla kommit överens om det här", då fungerar familje-
rådet. Innan ni vet ordet av börjar alla i familjen organisera
arbetet och säger: "Du gör det här och jag gör det där." En
sådan kraft har rådet.

Fråga: Vad kan föräldrar göra för att få familjerådet att
fungera?

Äldste Ballard: För det första måste föräldrarna se till
att barnen deltar i problemlösandet, genom att lyssna till
dem. Ibland kom jag till exempel hem och upptäckte att

barnen inte hade städat sina rum eller inte gjort andra sysslor som de fått i uppdrag att göra. Min hustru hade fullt upp att göra med sju barn omkring sig. Så jag kallade samman barnen till ett kort rådsmöte. Vi diskuterade vad som behövde göras och gjorde upp en plan. Att sätta sig ner och diskutera en handlingsplan förändrar situationen helt och hållet. Om man försöker befalla eller tvinga, stöter man vanligtvis på motstånd. Men om föräldrar åstadkommer en atmosfär som främjar öppenhet, där alla känner sig viktiga och alla åsikter uppskattas, kan de skapa ett slags andlig samverkan i hemmet, en samverkan som gör att helheten blir större än summan av delarna.

Syster Ballard: Otvungen kommunikation mellan föräldrar och barn är ett absolut måste. Om barnen är gamla nog att kunna tala, bör vi visa att vi bryr oss om dem genom att lyssna på dem. Vi bör fråga dem hur det går för dem och om det är något de skulle vilja ändra på i sitt liv. Det tycks som om den bästa tidpunkten för ett familjeråd är strax innan barnen somnar. Det kanske bara rör sig om ett barn tillsammans med far eller mor, men det kan ändå vara ett mycket viktigt familjeråd. Alla behöver inte sitta tillsammans för att det ska vara ett familjeråd.

Äldste Ballard: Jag menar att ju ledigare, ju mindre hotfullt, ju naturligare ett familjeråd är, desto effektivare är det. Låt barnen berätta hur de ser på det som behöver göras. Förklara varför ni tycker som ni gör. Därefter kan ni börja kommunicera och undervisa. Men utbytet av tankar får inte vara ett skenutbyte eller vara konstlat. Om det är oäkta, kommer rådsförandet inte att fungera. Kommunikationen måste vara öppen och uppriktig.

Fråga: Hur samarbetar en far och mor i familjerådet?

Äldste Ballard: Fadern, som är prästadömsbäraren och patriarken i hemmet, har ansvaret att fatta besluten. Jag betonar ordet *ansvar* — inte ordet *auktoritet*. Men det är mycket bättre om dessa beslut fattas i samförstånd om syftet med dem och i samarbete som familj.

Jag tror att det är modern som är nyckeln till att familjeråd fungerar. Jag säger det därför att hon är oftare känsligare och mjukare än sin make.

Jag minns en gång när en av våra döttrar kom hem och jag hade ett litet samtal med henne. Jag minns inte vad det handlade om, men hon gick upp på sitt rum efteråt. Lite senare kom syster Ballard till mig och sade kärleksfullt: ”Jag tror inte att du inser vilken inverkan det hade som du sade till henne. Du har sårat henne.”

Jag sade: ”Har jag sårat henne? På vilket sätt då?” Jag hade ingen aning om vad hon menade, så syster Ballard förklarade det för mig.

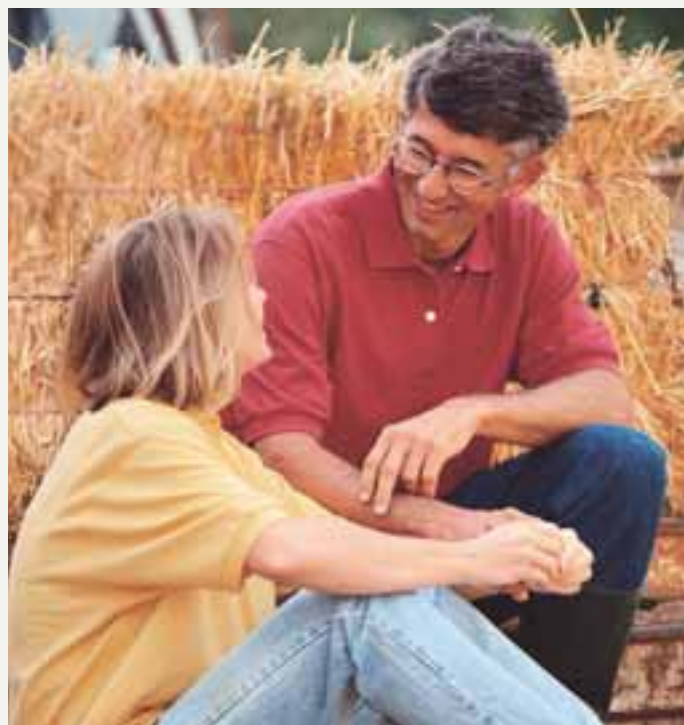
Jag gick upp till min lilla dotters rum och satte mig ner hos henne. Hon låg på sängen och grät. Så vi höll ytterligare ett familjeråd. Jag bad henne förlåta mig. Det var ett viktigt ögonblick för oss, och det ägde rum medan vi rådgjorde med varandra.

Min hustru har också varit bra på att se till att även mer formella familjeråd har varit avspända och glada.

Syster Ballard: Min make och jag kom överens om något för länge sedan. Om han eller jag har olika åsikter pratar vi alltid om det, vad det än handlar om.

Äldste Ballard: Jag menar att den som har ansvaret för ett råd måste ha något slags uppfattning om vad han eller hon vill att resultatet

Gifta par

Vuxna barn som bildat familj

ska bli — kanske ett ändrat uppförande — innan diskussionen inleds. Därefter bör båda föräldrarna arbeta med barnen tills en förbättring sker.

Fråga: Hur är det med ensamstående föräldrar? Har ni några förslag för dem?

Syster Ballard: Jag hyser medkänsla med ensamstående mödrar och fäder. Jag vet inte hur de bär sig åt för att få allt gjort som behöver göras.

Äldste Ballard: Ensamstående föräldrar kommer ofta hem uttröttade från jobbet. Men de måste laga middag och hjälpa barnen med läxorna. De anstränger sig känslomässigt så till den grad att de kanske inte har någon energi eller tid kvar att sitta ner och hålla ett formellt familjeråd. Men ju större påfrestningar familjen utsätts för, desto viktigare blir familjerådet.

Lösningen för en ensamstående förälder — liksom för andra föräldrar — är att ta vara på spontana tillfällen till att rådgöra med ett barn. Det kanske kommer medan ni är på väg någonstans i bilen eller diskar, eller kanske på morgonen eller kvällen före familjebönen. Hur trötta ni än må vara är det klokt att investera den tid och uppmärksamhet som krävs för att skapa en effektiv relation med era barn.

Det är mycket bättre att kärleksfullt kommunicera med barnen när de är små, än att försöka slå i dem något när de är äldre och beteendeförändringar sker långsammare.

Fråga: Hur är det med familjeråd när barnen vuxit upp och bildat familj?

Äldste Ballard: Jag hoppas att föräldrar inte förbiser den stora tillgång som mor- och farföräldrar kan vara. Mor- och farföräldrar kan inbjudas till formella råd eller till informella sammankomster. De har vandrat på livets väg i 30 år längre än någon annan

Ta vara på spontana tillfällen att rådgöra med ett barn. De kanske kommer medan ni är på väg någonstans i bilen eller diskar, eller kanske på morgonen eller kvällen före familjebönen.

på familjerådet. Även om mor- eller farföräldrarna bor långt bort, kan barnbarnen ringa eller mejla dem. Våra barnbarn gör det. En ensamstående förälder kanske har denna resurs utan att använda sig av den. Mor- och farföräldrar kan vara en fantastisk resurs.

Fråga: Finns det några andra faktorer som bidrar till ett givande familjeråd?

Äldste Ballard: Vi måste ha förståelse för varje familjemedlems situation. Varje barn är unikt. All rådgivning i världen kan inte lösa ett problem om någon behöver medicinsk hjälp. Vi hade till exempel ett barn som kämpade med ADHD och hade koncentrationssvårigheter. När vi var yngre visste vi inte vad det var för något. Ingen visste vad det var. Vi har barnbarn med dyslexi. Det kan vara svårt för ett barn att hantera något sådant. Föräldrar måste diskutera sådana saker med varandra och sedan hålla familjeråd för att diskutera hur man bäst umgås med situationen. Det räcker inte med att bara säga: "Du klarar det. Du måste bara anstränga dig lite mer." Det kan behövas hjälp från utomstående.

Syskon kan också vara till stor hjälp. Äldre barn kan bli handledare, en fantastisk tillgång, om fadern och modern använder sig av rådsförfarandet. På detta sätt är en familj som en församling. Om biskopen vet hur man involverar presidenten för Hjälpföreningen, äldsternas kvorum och Unga kvinnor, kan det innebära en stor skillnad i hur arbetet i församlingen blir utfört. Fadern och modern behöver se sina barn som handledare för varandra. På det sättet sätts kraften i familjerådet i arbete.

Fråga: Hur viktig är relationen mellan man och hustru för att familjerådet ska ha framgång?

Syster Ballard: Jag har haft lyckan att ha en man som jag kan tala med. Att uppfostra en familj är svårt nog även om föräldrarna kommer överens. Men om fadern och modern alltid är oense lär sig barnen att ställa den ena föräldern mot den andra. Och gifta par behöver vara ifrån barnen ibland och tillbringa tid tillsammans. När våra barn var

små och min make verkade som biskop, brukade vi skaffa barnvakt och gå ut åtminstone en gång i veckan — det var inget särskilt men vi fick tid att vara tillsammans. Vi brukade sätta oss ner och försöka prata objektivt om vårt liv. Jag brukade fråga: "Hur tycker du att det går för oss?"

Äldste Ballard: Och jag brukade fråga om det var något jag borde ändra på. Det var underbara råd.

Syster Ballard: Jag minns fortfarande dessa stunder. Alla gifta par borde ta vara på sådana tillfällen. De kommer inte att uppleva många överraskningar, men då och då kanske en och annan.

Äldste Ballard: Låt mig få upprepa det råd jag ger till par som jag beseglar i templet: Gå aldrig till sängs utan att först knäfalla tillsammans hand i hand och hålla bön. Och dessa böner bör vara tacksägelseböner. Även om en man och hustru är arga på varandra händer något om de knäfaller i slutet av dagen och ber tillsammans. Jag ger ofta råd åt personer som har problem i äktenskapet. Jag frågar dem alltid: "Knäfaller ni tillsammans hand i hand i slutet av dagen och ber om er himmelske Faders välsignelse över ert hem?" Det har inte hänt en enda gång att ett äkta par med problem fortfarande gör det. Så jag skickar hem

dem efter att ha sagt: "Gör det i 30 dagar och kom sedan tillbaka till mig." Nästan alltid kommer de tillbaka och säger: "Äldste Ballard, vi kommer att klara upp våra problem, vi ska reda ut dem." När kommunikationen med vår himmelske Fader upphör, upphör också kommunikationen mellan äkta makar. Och vår himmelske Fader ingriper inte. Vanligtvis tränger han sig inte på där han är objuden. Men när vi ber får vi stora välsignelser.

Fråga: Några ytterligare tankar avslutningsvis?

Äldste Ballard: Låt mig säga att ledarskap grundat på kärlek ger otrolig kraft.² I dessa farofyllda tider måste föräldrar och barn samarbeta i familjen, för yttersta vaksamhet krävs av var och en.

Det var aldrig Guds avsikt att hans barn skulle stå ensamma. Vi har evangeliet, skrifterna, levande profeter och apostlar och den Helige Anden till hjälp. Detta är inte en mans eller kvinnas verk, det är Guds verk, vars kärnpunkt är Jesu Kristi försoning.

Må Gud välsigna oss alla så att vi uppnår inspirerad samstämmighet och enighet när vi rådgör tillsammans i våra familjer. Endast därigenom kan våra familjer börja förverkliga sina sanna möjligheter. ■

SLUTNOTER

1. Se "Samråd i råd", *Nordstjärnan*, juli 1994, s 25.
2. Se "Styrkan i råd", *Nordstjärnan*, jan 1994, s 73–75.

På tumanhand

JESU
ORD

På korset

När vi begrundar vad vi kan lära oss av Jesu sista ord, utropar vi med officeren: "Den mannen var verkligen Guds Son" (se Mark 15:39).

ÄLDSTE ALAIN A PETION

Områdesauktoritetssjuttio

När jag kör ensam långa sträckor lyssnar jag gärna till Händels *Messias* och annan religiös musik som använder skrifterna som text. Denna musik har alltid fyllt mitt hjärta med djupa känslor för Frälsaren.

För många år sedan fick jag av en vän en inspelning av Joseph Haydns oratorium *Jesu sju ord på korset*. Nyligen kom jag att tänka på detta oratorium när jag i ett försök att bättre förstå hans död återigen läste och begrundade uppteckningen av Frälsarens korsfästelse i skrifterna. Jag fick ytterligare insikt i vår älskade Frälsares sista ögonblick på jorden när jag läste Psaltaren 115–118, som äldste Bruce R McConkie (1915–1985) i de tolv apostlarnas kvorum säger att Frälsaren torde ha sjungit under sin sista påskhögtid. Både Haydn och äldste McConkie satte Guds Sons sista jordiska ord i samma kronologiska ordning som jag kommer att använda här.¹

För att kunna värdesätta Återlösarens dyrbara sista ord, måste man komma ihåg att korsfästelsen var den sista i en rad djupgående och svåra händelser.

Den smärtsamma prologen

För att kunna värdesätta Återlösarens dyrbara sista ord, måste man komma ihåg att korsfästelsen var den sista i en rad djupgående och svåra händelser. Först ägde den sista måltiden rum, åtföljd av psykisk, fysisk och andlig vånda i Getsemane. Därpå följde gripandet och de lagstridiga rätttegångarna. Pilatus och Herodes förhörde honom. Han hudflängdes med läderremmar tyngda med spetsiga ben- och blybitar. Soldaternas hån ljöd i hans öron när de klädde honom i en purpurröd krigsmantel, satte en krona av törne på hans huvud och placerade en käpp som spira i hans bundna händer. Därefter bar han sitt kors till Golgata med hjälp av Simon från Cyrene. Vid tredje timmen korsfäste de honom (se Mark 15:25).

Fastsatt vid det skamliga korset mellan två korsfästa brottslingar, berövad sina ytterkläder som soldaterna delade mellan sig, plågad av smärta med varje andetag i denna onaturliga ställning, hängde Guds Son till allmän och vanhedrande beskådan inför

översteprästerna, de skriftlärda och äldsterna, soldaterna, förbipasserande och en handfull vänner och släktingar. Men även då och där var hans sista ord en återspeglings av hans gudomliga natur.

“Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör” (Luk 23:34).

Profeten Joseph Smith gav oss viktiga insikter genom att förklara att *dem* och *de* i detta uttalande avsåg soldaterna som korsfäste honom (se Joseph Smiths översättning, Luk 23:35).

Soldaterna som hudflängde, hånade och spikade fast Jesus på korset lydte order. De

hade att välja mellan att lyda Pilatus order eller att bli straffade. De hade antagligen aldrig hört talas om Jesu lära. Han var för dem bara ytterligare någon från ett främmande och svårregerligt folk. Vår Frälsare vädjade till sin Fader om att deras handlingar inte skulle tillräknas dem som synd. Ansaret för hans död vilade med rätta på dem som hade sagt: ”Hans blod må komma över oss och över våra barn” (Matt 27:25).

Han som lärde: ”Älska era ovänner ... be för dem som förföljer er” (Matt 5:44) var angelägen om det andliga välbefinnandet hos dem som spikade fast honom. Vilken

Frälsaren hängdes upp till allmän och vanbedrande beskådan inför översteprästerna, de skriftlärda och äldsterna, soldaterna, förbipasserande och en handfull vänner och släktingar. Men även då var hans sista ord en återspeglings av hans gudomliga natur.

tankeställare detta är för oss! Vi måste se bortom det uppenbara motivet hos dem som inte vet vad de gör och ha omtanke om dem.

”I dag skall du vara med mig i paradiset” (Luk 23:43).

Den ene brottslingen som blivit korsfäst insåg att han var som ett vilsegånget får som gått sin egen väg (se Jes 53:6). Hans inre ljus tändes återigen i närvaron av ”det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor” (Joh 1:9). Han hånade inte Jesus som de andra gjorde. I stället vädjade han till den Gode Herden och grep tag i det svaga hoppet om frälsning: ”Jesus, tänk på mig, när du kommer till ditt rike” (Luk 23:42). Frälsaren svarade honom vänligt och skänkte honom hopp. Denna brottsling förstod förmodligen inte att evangeliet skulle predikas för honom i andevärlden eller att han skulle få möjlighet att leva andligen liksom Gud lever (se 1 Petr 4:6; L&F 138:18–34). Frälsaren hade omsorg om brottslingen som hängde bredvid honom. Och förvisso är hans omsorg stor om dem som älskar honom och strävar efter att hålla hans bud!

”Kvinna, se din son” (Joh 19:26).

Frälsarens mor, Maria, stod där bredvid korset. Kanske att hon i det ögonblicket när hon i stor smärta såg den oändliga bördan som lagts på sin son, Guds Son, tänkte på Simeons profetia: ”Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel ... Ja, också genom din själ skall det gå ett svärd” (Luk 2:34–35). Men i sin egen smärta måste hon ha känt att han uppfyllde Guds, sin Faders, vilja, ty hade hon inte sagt till ängeln: ”Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt” (Luk 1:38).

”Se, din mor” (Joh 19:27).

När Frälsarens jordiska liv nu led mot sitt slut, riktade han sin uppmärksamhet mot sin mor Maria. Hennes make Josef var död. Den älskade Johannes skulle nu ta hand om henne. Dessa ord från den Förstfödde ger oss en evig tankeställare om ansvar i familjen: hedra Guds vilja från släkte

till släkte, hedra föräldrarna och ta hand om varandra.

Jesus yttrade föregående ord på korset mellan tredje och sjätte timmen. Vid sjätte timmen kom ett mörker över hela landet som varade i tre timmar medan ”naturens Gud” led (se 1 Nephi 19:10–12). ”Förutom de fruktansvärda pinorna, förknippade med korsfästelsen, verkar det, som om ångesten i Getsemane hade återkommit, intensifierad till den grad, som ingen människa kunde uthärda.”²

”Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?” (Mark 15:34.)

En ängel hade visat sig i Getsemane för att ge Frälsaren kraft (se Luk 22:43). Nu fick han ensam trampa vinpressen. Inget svar. Ingen ängel. Ensam. Till vilket gömställes paulun hade Fadern dragit sig tillbaka? (Se L&F 121:1.) Det är svårt att reflektera över dessa ord från hans döende läppar utan att fyllas av rörelse.

Hans svåra och offentliga lidande bekräftade på nytt vandan i Getsemane, vilket gjorde att Jesus framdeles och i all evighet kunde säga till Fadern: ”Fader, se hans lidande och död, som ingen synd begick, i vilken du hade välbehag. Se din Sons utgjutna blod” (L&F 45:4).

Jesu ensamma lidande påminner oss om att Gud i sin oändliga kärlek till sina barn och aktning för dem ibland tiger för att vi genom våra små ansträngningar ska kunna vinna ödmjuk seger och för att beteckna ”allt vad vi förmå göra”, efter vilket han frälser oss genom sin allsmåktiga nåd (se 2 Nephi 25:23).

”Jag törstar” (Joh 19:28).

Dessa ord bekräftar till en del Jesu fruktansvärda fysiska lidande på korset. Hans kropp ropade på lindring. Han kämpade för att få fram orden med en tunga som vidlådde de torra läpparna. I fråga om fysiskt lidande har vi en Gud som ”nedstigit ännu djupare” än någon av oss (L&F 122:8).

En svamp fylld med surt vin räcktes på ett spö till hans läppar. Jesus tog emot den och sade sina sista ord i jordelivet.

”Det är fullbordat” (Joh 19:30).

Den fullkomliga försoningen hade åstadkommits! Han hade lidit för världens synder. Kunde det i hela evigheten finnas ett mer lysande ögonblick än detta? Profeten Josephs inspirerade tillägg till Bibeln lär oss att Sonen talade till Fadern innan han sade: ”Det är fullbordat.” Han sade att Faderns vilja hade gjorts (se Joseph Smiths översättning, Matt 27:54).

Från Jesu första ord i bönen i Getsemane till sina sista ord på korset hade han gjort sin Faders vilja. Han drack av den bittra kalken Fadern givit honom och bringade ära åt Fadern och frälsning åt hela människosläktet (se 3 Nephi 11:11). Må vi vara lika undergivna, ödmjuka och osjälviska i våra jordiska segrar och framgångar!

”Fader, i dina händer överlämnar jag min ande” (Luk 23:46).

Den Allsmäktiges Son gav frivilligt sitt liv. Han hade ärvt dödlighet av sin mor Maria och förmågan att leva för evigt i ett jordiskt tillstånd av Gud, sin jordiska kropps Fader. Han gav sitt liv för att åvägabringa uppståndelse för hela mänskligheten. De rättfärdiga andarna i fängelset ”voro fyllda av glädje” (L&F 138:15) när de hörde att han hade dött, ty hans död och uppståndelse förde med sig befrielse från dödens kedjor. Och det kan vi också vara i alla våra dagar, tack vare den gåva som hans offer och uppståndelse är.

Profeten Jakob i Mormons bok uttryckte sin förhoppning ”att alla människor måtte tro på Kristus och skåda hans död” (Jakob 1:8). Frälsarens försoningsoffer ger alla

människor möjligheten att omvända sig och sålunda uppnå evigt liv. När vi förundrar oss över händelserna kring hans död och begrundar djupet och rikedomerna i det vi kan lära oss av hans ord på korset, må vi då utropa som officeren gjorde: ”Den mannen [är] verkligen Guds Son” (se Mark 15:39). ■

SLUTNOTER

1. Se *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 vol (1966–73), 1:744, s 818.
2. Se James E Talmage, *Jesus Kristus*, s 649.

Äldste Alain A Petion verkar som områdesauktoritetssjuttio i området Europa Väst.

Profeten Jakob i Mormons bok uttryckte sin förhoppning ”att alla människor måtte tro på Kristus och skåda hans död”.

MINA *fäder*

Vänliga och omtänksamma ledare lärde mig hur en far kan vara.

ROSEMARIE DEPPE

De flesta svårigheterna och problemen i vår familj berodde på min far. Han var arg och bitter. Jag var livrädd för honom. Allting kändes otryggt och oberäkneligt när han var hemma.

Vårt hem var en mörk plats. Jag kunde riktigt känna mörkret omkring mig, även då jag var liten. Det kändes svårt att vara hemma. Jag ville ha en far som älskade mig, som tog hand om mig och skyddade mig. Men det kände jag inte att min jordiske far gjorde.

Kyrkan blev min tillflykt närhelst min far tillät mig att gå dit. Jag älskade att vara i kapellet för det tycktes vara en sådan trygg plats. Men jag var nervös, tveksam och osäker vid tanken på att jag var nära min himmelske Fader, för jag visste inte hurdan han egentligen var. Jag lärde mig i kyrkan att jag hade en annan himmelsk vän som älskade mig. Så jag koncentrerade mig på Jesus Kristus och hans

kärlek till mig. Jag älskade honom därför att mina ledare i Unga kvinnor älskade honom. Jag såg deras glädje när de talade om honom. Jag försökte hålla buden och göra allt som han ville att jag skulle göra.

När vår ungdomsgrupp planerade att utföra dop för de döda, undrade jag hur det skulle vara i min himmelske Faders hus. Med stor förväntan gick jag in i templet i Los Angeles. Jag kände mig överväldigad av den frid jag kände där. Ingenting kunde vara mer fjärran från mitt jordiska hem. Jag vågade nästan inte andas av rädsla att känslan skulle försvinna. Men jag fortsatte att känna frid.

Jag älskade att vara i templet. Jag behövde inte vara rädd i hans hus. Det var tryggt, lugnt, fridfullt och skönt där. Jag ville bo där. Min himmelske Faders hus var fyllt av kärlek. Jag kände mig så glad. Jag lovade mig själv att jag skulle värdig att få komma tillbaka till hans hus igen.

Genom mina upplevelser i kyrkan och i templet, lärde jag mig att min himmelske Fader är en kärleksfull fader. Han bryr sig om mig och vet vad jag behöver — både fysiskt och andligt.

Jag ville ha en far som älskade mig, som tog hand om mig och som skyddade mig. Jag saknade det i mitt hem. Men i kyrkan hittade jag "fäder" som fyllde den funktionen i mitt liv.

Fastän jag bodde med en far som inte följde Guds lärdomar, satte Gud andra i mitt liv som stödde mig som en god far borde göra. Jag hade en underbar biskop som alltid tog sig tid att hälsa på mig och fråga hur jag hade det. Biskop Hicken behandlade mig på samma sätt som han behandlade alla ungdomar i församlingen. Han höll intervjuer med oss, var med på våra aktiviteter och höll brasaftnar i sitt hem för oss. Han var kärleksfull, vänlig och tålmodig. Jag såg hur han behandlade sin hustru och sina barn, och det hjälpte mig att tro att min himmelske Fader också var sådan. Biskop Hicken var lycklig — fylld av livslust och kärlek. Jag försökte bättra mig, för jag visste att han förväntade sig det av oss.

Det tog sin tid innan jag började gå på träff, så när jag gick på min första träff verkade det som om alla visste om det — även min biskop. Den stora dagen kom och den unge mannen hämtade mig. Medan vi väntade vid ett trafikljus var det någon som försiktigt puffade på vår bil bakifrån. När vi vände oss om för att se vem det var, såg jag en man marschera fram till mitt sällskap. Det var min biskop! När mitt sällskap vevade ner rutan, sade min biskop: "Det är min flicka du har i bilen och jag vill att hon är hemma klockan tio i kväll." Jag minns inte så mycket av den kvällen utom att jag var hemma klockan tio. Men jag kommer aldrig att glömma att jag var "hans flicka" och att han älskade mig och brydde sig om mig. Jag visste då att min himmelske Fader också brydde sig om mig.

En annan "far" i mitt liv var medlem av stavspreidentskapet. President

Merrill var alltid närvarande på stavsdanser, Unga kvinnors läger och ungdomskonferenser.

När jag förberedde mig för att åka i väg och gå på college, kände president Merrill att jag behövde en fars råd innan jag gav mig ut i världen. Hans röst var mjuk och lugnande. Jag kunde känna hans omsorg. Jag visste att han älskade mig. Han sade att han skulle vara villig att åka så långt som till Salt Lake-templet när det var dags för mitt bröllop.

Några år senare ringde jag till min far för att berätta att jag hade förlovat mig. Han var kall och ointresserad. Inget hade förändrats. Jag försökte att inte gråta. Jag bad till min himmelske Fader och Anden påminde mig om president Merrills löfte. Jag undrade om han skulle komma ihåg vad han sagt till mig flera år tidigare. Menade han det verkligen? Jag lyfte på luren och slog hans telefonnummer. President Merrill svarade. Jag stammade och sade att jag hade förlovat mig och frågade om han kom ihåg sitt löfte till mig. "Vilket tempel ska du gifta dig i?" frågade han.

"I Salt Lake-templet", svarade jag.

"Då kommer jag", sade han. Han körde i 13 timmar på snöiga vägar för min skull. När jag gick in i beseglingsrummet tillsammans med min blivande make, var president Merrill den förste jag såg. Han var min far den dagen!

Många år senare fortsätter dessa "fäder" att vara en del av mitt liv. Deras kallelser och omständigheter har ändrats men inte de själva. De är beständiga i sin tro, i sitt vittnesbörd och i sin kärlek och intresse för mig. De lärde mig att jag kunde förlita mig på min himmelske Fader. Dessa stora män var den länk som hjälpte mig att uppleva min himmelske Faders kärlek och hans omsorg om mig. ■

Rosemarie Deppe är medlem i Jennings Lanes församling i Centervilles norra stav i Utah.

Sidan 25 av Liahona kommer efter lokalsidorna och Lilla stjärnan.

Förbered ungdomar på motstånd i världen

Välj under bön ut och läs från detta budskap de skriftställen och lärdomar som tillgodoser behoven hos de systrar som ni besöker. Dela med er av era erfarenheter och vittnesbörd. Inbjud dem ni undervisar att göra samma sak.

Vilka hjälpmedel står till förfogande för föräldrar och ledare för att förbereda ungdomar?

President Gordon B Hinckley: "Mitt hjärta ömmar för våra ungdomar ... Jag hoppas att de kan dela sina bördor med er, deras fäder och mödrar. Jag hoppas att ni lyssnar, att ni är tålmodiga och förstående, att ni drar dem till er och tröstar och stöder dem i deras ensamhet. Be om vägledning. Be om tålmod. Be om styrka att älska dem, även om överträdelsen har varit allvarlig. Be om förståelse och vänlighet, och framför allt, be om visdom och inspiration" ("Och stor frid skall dina barn då ha", *Liabona*, jan 2001, s 67).

President N Eldon Tanner (1898–1982), förste rådgivare i första presidentskapet: "Föräldrar måste själva läsa och sedan uppmuntra sina barn att läsa och studera skrifterna och söka efter rätt svar på rätt ställe. Det är i hemmet ungdomarna måste få styrka att kunna ta itu med de utmaningar och svårigheter de ställs

inför" (se "Rätt svar", *Nordstjärnan*, maj 1974, s 183).

Gayle M Clegg, andra rådgivare i Primärföreningens generalpresidentskap: "Vad ni än har för modersmål, så lär er undervisa och tala på den innerliga bönen och det glädjefyllda vittnesbördets språk, så att änglar, både jordiska och himmelska, kan omringa oss och betjäna oss. Vi behöver lärare i evangeliet som talar lovordets och vänskapens språk ... vi bör le mot dem och svepa in dem i vår ömhet på kärlekens universella språk under hela den långa färden" ("Kärlekens språk", *Liabona*, juli 2002, s 76).

Hur kan ett vittnesbörd hjälpa våra ungdomar att omsätta sina kunskaper om evangeliets principer i handling?

Moroni 7:33: "Om I viljen hava tro på mig, skolen I hava makt att göra vadhelst jag finner vara gagneligt."

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kvorum: "Att få orubblig tro på Herren Jesus Kristus är att översvämmas av strålande ljus. Man är inte längre utlämnad åt att ensam kämpa med problem som man vet att man inte själv kan lösa eller behärska" ("Att få Herrens hjälp", *Nordstjärnan*, jan 1992, s 100).

Äldste Robert D Hales i de tolv apostlarnas kvorum: "När jag var barn brukade jag cykla hem från basketträningen på kvällarna. Jag kopplade en liten päronformad dynamo till cykelhjulet. När jag sedan trampade, vred hjulet på en liten rotor som alstrade elektricitet och sände ut en enda, välkommen stråle ljus. Det var en enkel men effektiv anordning, men jag var tvungen att trampa för att den skulle fungera! ...

Vi frambringar andligt ljus främst genom att 'trampa' på vår andliga cykel varje dag. Det kommer när vi ber, studerar skrifterna, fastar och tjänar andra — när vi lever efter evangeliet och lyder buden ...

Förbundet som vi ingår vid dopet och förnyar när vi tar sakramentet — att ta på oss Kristi namn, alltid minnas honom, samt hålla hans bud — inbegriper löftet att vi alltid ska ha hans Ande hos oss, att vi alltid ska ha det" ("Från mörkret till hans underbara ljus", *Liabona*, juli 2002, s 78). ■

För ytterligare information se Vägledning för de unga (36550 180).

VÅR STÖRSTA GLÄDJE

I bland ger vi minst till dem som betyder mest för oss — vår familj. Här följer några uttalanden av nutida profeter som hjälper oss att vända vårt hjärta till dem som är vår största glädje.

Alla nutida profeter har undervisat om hur viktig familjen är. De förstod att vår största lycka i det här livet kommer av våra familjer. Men för att uppnå denna lycka måste vi varje dag arbeta på att stärka familjen. Här följer några förslag från alla de nutida profeterna om hur vi kan få en lycklig och glad familj.

HA ETT EVIGT PERSPEKTIV

Joseph Smith (1805–1844)

Kyrkans förste president

”En människa som är fylld med Guds kärlek nöjer sig inte med att bara välsigna sin egen familj utan hennes tankar gäller hela världen, och hon är angelägen om att välsigna hela människosläktet.”¹

Harold B Lee (1899–1973)

Kyrkans elfte president

”Det viktigaste arbete ni någonsin kommer att uträtta för Herren, sker inom ert eget hems väggar.”²

Ezra Taft Benson (1899–1994)

Kyrkans trettonde president

”Det finns ingen äkta lycka åtskild från hemmet. Livets ljuvaste inflytande och umgänge finns i hemmet.”³

Joseph Smith

Brigham Young

John Taylor

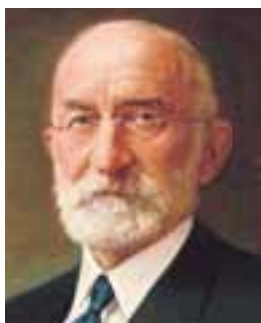
Wilford Woodruff

Lorenzo Snow

Joseph F Smith

Heber J Grant

George Albert Smith

David O McKay

Joseph Fielding Smith

HEDRA DINA FÖRÄLDRAR

Lorenzo Snow (1814–1901)

Kyrkans femte president

”Jag bönfaller er, mina unga bröder och systrar, att hedra er far och mor, på det att ni må länge leva i det land som Herren har gett dem och er. Var lydiga och kärleksfulla mot dem.”⁴

Spencer W Kimball (1895–1985)

Kyrkans tolfte president

”Om vi uppriktigt hedrar våra föräldrar som vi befallts att göra, försöker vi efterlikna deras bästa egenskaper och uppfylla deras högsta önskningar för oss. Inga materiella gåvor vi kunde ge dem uppskattas lika högt som vårt rättfärdiga leverne.”⁵

HÅLL FAMILJEBÖN

John Taylor (1808–1887)

Kyrkans tredje president

”Glöm inte att åkalla Herren i er familjekrets, att varje dag livet ut ägna er själva och allt ni har åt Gud. Sträva efter att göra rätt och öva upp förmågan till enighet och kärlek, så kommer den levande Gudens frid och välsignelse att vara med oss. Han skall leda oss på livets väg.”⁶

Heber J Grant (1856–1945)

Kyrkans sjunde president

”Jag är övertygad om att något av det största som kan ske i ett hem och som får pojkar och flickor i det hemmet att växa upp i kärlek till Gud och i kärlek till Jesu Kristi evangelium, är att hålla familjebön.”⁷

George Albert Smith (1870–1951)

Kyrkans åttonde president

”Vill vi att vårt hem ska vara ett lyckligt hem? Om vi vill det, låt oss då fylla hemmet med ständig bön, tacksamhet och uppskattning.”⁸

LÄS I SKRIFTERNA TILLSAMMANS

Howard W Hunter (1907–1995)

Kyrkans fjortonde president

”Familjer blir storligen välsignade när kloka fäder och mödrar samlar barnen omkring sig för att läsa i skrifterna tillsammans och sedan otvunget och på ett sätt som är förståeligt för alla diskuterar de vackra berättelserna och de intryck de efterlämnar.”⁹

KÄRLEKSFULL KOMMUNIKATION

Brigham Young (1801–1877)

Kyrkans andre president

”Den största svårigheten med det gnabb och de stridigheter som förekommer i [familjen] ... härrör sig från det faktum att man inte förstår varandra ordentligt.”¹⁰

”Vi bör aldrig tillåta vreden att välla upp inom oss, och ord i vredesmod bör aldrig komma över våra läppar.”¹¹

David O McKay (1873–1970)

Kyrkans nionde president

”Vi bidrar till det idealiska hemmet genom vår karaktär, genom att behärska våra känslor och vårt humör, genom att vakta på våra ord, ty detta gör vårt hem till vad det är.”¹²

Gordon B Hinckley (1910–)

Kyrkans femtonde president

”Naturligtvis finns det goda familjer överallt. Men det finns alltför många som har problem. Det är en sjukdom som det finns bot för. Receptet är enkelt och underbart verksamt. Det heter kärlek.”¹³

LEV FÖR EVIGHETEN

Wilford Woodruff (1807–1898)

Kyrkans fjärde president

”Vi vill att de sista dagars heliga från och med nu spårar sina släktlinjer så långt tillbaka de kan och att de beseglas till sina fäder och mödrar. Besegla barnen till sina föräldrar och arbeta på att sammanlänka er familj så långt tillbaka som möjligt.”¹⁴

Joseph F Smith (1838–1918)

Kyrkans sjätte president

”Vi lever för evigheten och inte bara för ögonblicket. Döden skiljer oss inte åt från varandra, om vi har ingått heliga förbund genom den Guds myndighet som han har uppenbarat för människornas barn. Våra relationer ingås för evigheten.”¹⁵

Joseph Fielding Smith (1876–1972)

Kyrkans tionde president

”Den huvudsakliga uppgiften för ett sista dagars heliga hem är att se till att varje medlem i familjen arbetar på att bidra till en atmosfär och förhållanden där alla kan arbeta på att bli fullkomliga.”¹⁶ ■

SLUTNOTER

1. *History of the Church*, 4:227.
2. *Kyrkans presidenters lärdomar: Harold B Lee* (2000), s 134.
3. Conference Report, okt 1947, s 27.
4. *Deseret News, Semi-Weekly*, 4 jul 1901.
5. Se ”Håll fast vid ledstången”, *Nordstjärnan*, apr 1979, s 8–9.
6. *Kyrkans presidenters lärdomar: John Taylor* (2001), s 148.
7. Conference Report, okt 1923, s 7.
8. Conference Report, apr 1944, s 32.
9. ”Läs i skrifterna”, *Nordstjärnan*, maj 1980, s 97.
10. *Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young*, s 175.
11. *Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young*, s 174.
12. Conference Report, okt 1967, s 149.
13. ”Se framåt”, *Nordstjärnan*, jan 1998, s 71.
14. I James R Clark, sammanst av Messages of the First Presidency of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 6 vol, 3:256–257.
15. ”General Conference of the Relief Society”, *Relief Society Magazine*, juni 1917, s 316.
16. Se ”Budskap från första presidentskapet”, *Nordstjärnan*, apr 1971, s 100.

Harold B Lee

Spencer W Kimball

Ezra Taft Benson

Howard W Hunter

Gordon B Hinckley

Familjen SPANN

SHANNA GHAZNAVI

Varje familj är annorlunda. Och var och en av oss har våra egna tankar om hur en idealisk familj ska vara. Stephanie Spann älskar och uppskattar sin familj precis som den är — även om hon arbetar på att göra den och sig själv lite bättre.

Stephanie, som är sjutton år, är yngst i familjen. Wayne och John, hennes bröder, är vuxna och har flyttat hemifrån. LaRee och Ed, hennes föräldrar, är stora föredömen för henne och till stort stöd i hennes arbete. Stephanie älskar sin familj och den som är hennes största förebild när det gäller familjen är hennes morfar Frank

Arrowchis. "Av allt det som min morfar har lärt mig", säger Stephanie, "är vikten av familjen förmodligen det viktigaste."

Stephanies mamma och morfar är medlemmar i kyrkan men inte hennes pappa och farfar. Att växa upp i en familj där några inte är medlemmar har ibland varit svårt för Stephanie. "Jag tror att det skulle vara mycket lättare om jag visste att jag skulle få leva med min familj för evigt. Jag har alltid planerat att gifta mig i templet", säger Stephanie.

Stephanies pappa tar sig tid för hemma med familjen och stöder henne i skolarbete och idrottsaktiviteter. Hon tycker

Vid Delicate Arch överlämnades den olympiska facklan till Stephanie av hennes morfar, ledare i Ute-stammen.

Ovan: Stephanie övar på att springa med facklan på den hala bergsgrunden i Arches nationalpark. Höger: Stephanie tillsammans med sina föräldrar och far- och morföräldrar.

det är underbart att veta att han alltid är där när hon behöver honom och hoppas att familjen en dag ska bli besegrad i templet. "Jag tror att han låter sig övertalas", säger hon och ler.

Släkten Spann står varandra nära även om de inte bor i närheten av varandra. "Alla tar sig alltid tid för varandra. Vi ringer jämt och frågar hur det står till", säger Stephanie. "Om någon har något evenemang på gång, försöker vi alla att gå dit." Ett annat sätt att hålla kontakt med släkten är att umgås med syskonbarnen. Det behöver inte

vara något märkvärdigt. "Vi går till parken och matar änderna. Jag tycker helt enkelt om att vara tillsammans med dem."

Föra facklan vidare

Stephanie har ett gott förhållande till sin morfar. "Han är schysst. Han är min hjälte", säger hon. Stephanie och hennes morfar gör så mycket de kan tillsammans och med resten av familjen — pimpelfiske, jakt, camping och arbete på morfaderns gård i Whiterocks i Utah. Av sin morfar har Stephanie inte bara lärt sig hur viktig familjen är utan också att ha aktning för andra och för sin indianska bakgrund.

Stephanie, hennes mor och mormor håller detta arv levande genom att forska tillsammans på släktforskningscentret i Bennions stav i Utah. Stephanie har forskat fram och sänt in många släktnamn för tempelarbete och hon blir bättre och bättre på att utföra släktforskning för sin stam: Ute-indianerna.

Hennes morfar utsågs att representera Ute-stammen vid fackelstafetten vid de olympiska vinterspelen 2002 i Salt Lake City. När funktionärer bad Frank, Stephanies morfar, att föreslå vem han skulle överlämna facklan till, var Stephanie den första han kom att tänka på. "Hon älskar idrott", sade morfadern till dem, "och jag

vet att hon har bra kondition. Jag vet att hon klarar det."

Stephanie ler. "Han har alltid lärt mig att flickor kan göra allt som pojkar kan."

Stephanie spelar fotboll i high school så hon var i god form för att springa med facklan. Hon tackar sin morfar för att han hjälpte henne lyckas där också: "Min morfar har den bästa arbetsmoralen av alla jag känner. Den arbetsmoralen har hjälpt mig inom idrotten och i min religion och när det gäller att uppnå mina mål."

När Stephanie tog emot den olympiska facklan från sin morfar under Delicate Arch, den bekanta stenbågen i södra Utahs Arches nationalpark, tycktes det mer symboliskt än verkligt. Men ännu viktigare än att morfadern överlämnade facklan till henne är det kärleksarv han och familjen har fört vidare. Hon vill fortsätta med det arvet i sin egen familj.

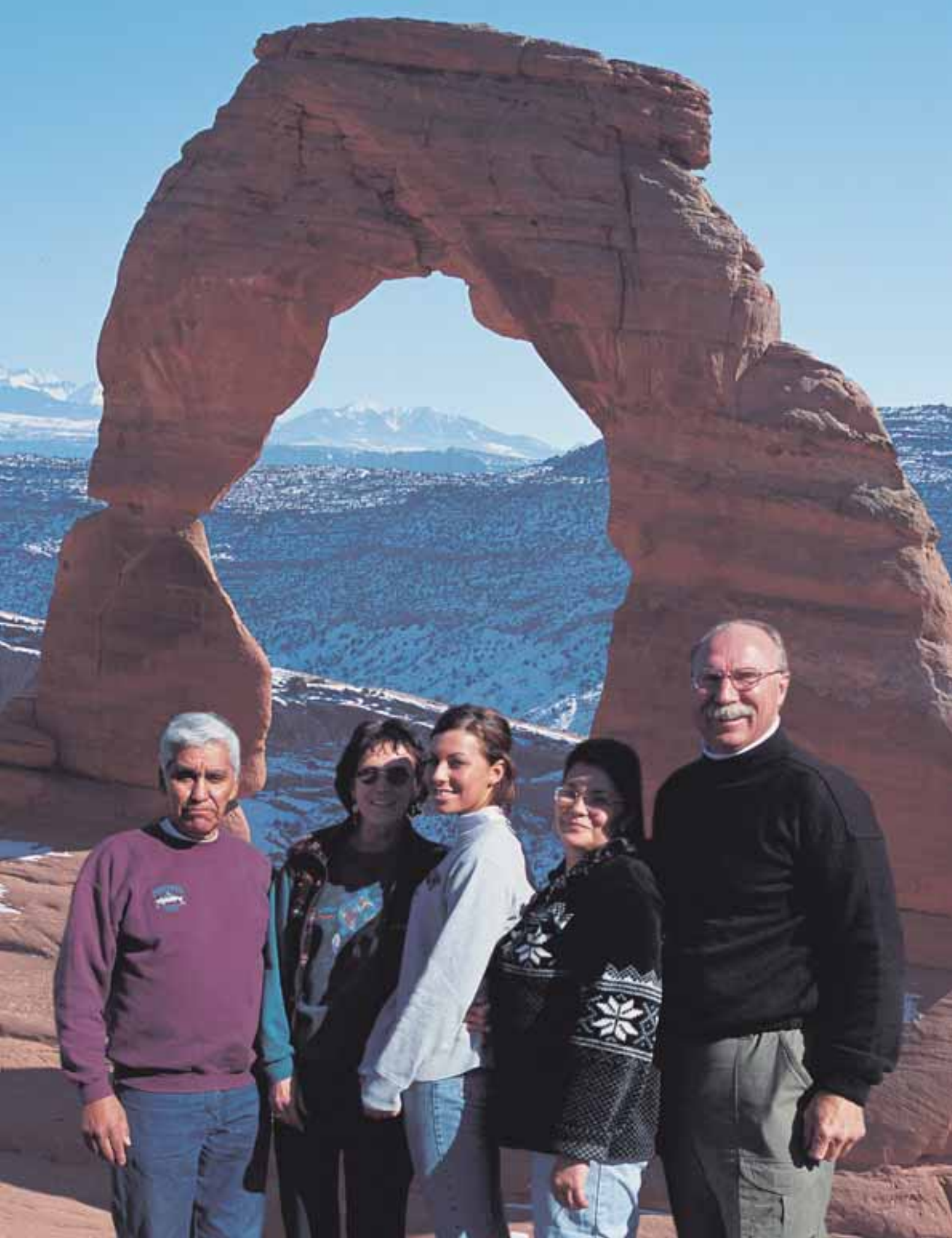
Idealfamiljen

Stephanie inser att hennes familj nog inte passar in i den föreställning de flesta har av hur idealfamiljen ska se ut. Men hon vet att hon tillhör en bra familj som gör sitt bästa för att älska varandra och hålla sig nära Gud.

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kворum sade: "Sök flitigt, under hela ditt liv på jorden, att infria de fundamentala syftena med detta liv *genom idealfamiljen*. Även om du ännu inte uppnått det idealet, gör allt du kan genom lydnad till och tro på Herren för att ständigt söka komma så nära det som du kan. Låt inget hindra dig från att nå det målet ... Var inte missmodig. Att leva ett liv så nära idealet som möjligt kommer att ge stor lycka, tillfredsställelse och utveckling medan du lever här på jorden, vilka dina nuvarande omständigheter i livet än må vara" ("Det viktigaste först", *Liabona*, juli 2001, s 7).

Det är detta som familjen Spann strävar efter att göra. På samma sätt som Stephanie var redo att ta emot facklan från sin morfar och föra facklan vidare, är hon också beredd att föra vidare familjetraditionerna kärlek och samhörighet. Familjen Spann är en bra familj som försöker göra sitt bästa. Stephanie vet att om de fortsätter att göra sitt bästa, kommer de att välsignas. ■

Shanna Ghaznavi tillhör redaktionen på kyrkans tidskrifter.

En bergfast grundval för äktenskapet

I Helaman 5:12 kan alla äkta par och enskilda finna pålitliga råd om hur man bygger en bestående äktenskapsrelation.

BRENT A BARLOW

Mot slutet av Jesu Kristi jordiska verksamhet frågade några av lärjungarna om de sista dagarna och hans andra ankomst. Herren nämnde några av de förhållanden som skulle råda före sin ankomst. Beträffande äktenskapet och familjens relationer är följande ord av särskilt intresse: "Och då skall många komma på fall, och de skall förråda varandra och hata varandra ... Och eftersom laglösheten tilltar, kommer kärleken att svalna hos de flesta" (Matt 24:10, 12).

Aposteln Paulus lärde att i de sista dagarna skulle somliga "älska sig själva ... och vara ... kärlekslösa" (2 Tim 3:2-3) och "att i de sista tiderna kommer somliga att avfalla från tron och hålla sig till villoandar och till onda andars läror. De kommer att förledas av hycklare och lögnare, som är brännmärkta i sina samveten och som förbjuder folk att gifta sig" (1 Tim 4:1-3).

Herren har uppenbarat att vi nu lever i de sista dagarna, ja, i den "elfte timmen" (L&F 33:3), och det är lätt att se

några av dessa förutsagda förhållanden i vår värld, särskilt med avseende på äktenskapliga relationer. En rapport från Rutgers-universitetet i juli 1999 ger en översikt av nuläget i fråga om äktenskapets ställning i Förenta staterna. Det tycks som om många andra länder upplever samma tendenser. Det stod i rapporten: "Väsentliga indikatorer i samhället pekar på en avsevärd försvagning av äktenskapet som institution. Amerikaner är mindre benägna att gifta sig. Och när de gifter sig är de mindre

lyckliga. Giftna par ställs också inför den stora sannolikheten av skilsmässa. Under de gångna fyrtio åren har äktenskapet avtagit som ett pars första samlevnad och som förutsättning för föräldraskap." Rapporten drog slutsatsen att "ihållande långsiktiga tendenser tyder på en oavbruten försvagning av äktenskapet som en bestående relation, en huvudfas i vuxenlivet och som den huvudsakliga institutionen för barnafödande och föräldraskap".¹

Vi har fått lära oss att "äktenskapet är instiftat av Gud" (L&F 49:15). Med tanke på ovanstående rapport kanske somliga av våra medlemmar i likhet med andra människor i världen undrar över hur man bygger ett äktenskap som kan överleva i nutidens sociala kaos.

Den goda nyheten är att vårt äktenskap inte bara

Liksom Salt Lake-templets grundval förser byggnaden med ett solitt fundament är äktenskapets stabilitet beroende av djupet och styrkan i dess grundval.

kan överleva utan även blomstra när vi följer evangeliets principer och lära. Både forntida och nutida uppenbarelser tillhandahåller riktlinjer som kan hjälpa människor i alla åldrar eller geografiska områden att bygga bestående äktenskap. Även om den äkta hälften inte är medlem i kyrkan eller är mindre aktiv, kan man och hustru ändå söka gudomlig vägledning och genom att följa dessa principer bygga en starkare grundval för sitt äktenskap.

En säker grundval

När vi försöker stabilisera vårt äktenskap, bör vi först granska dess grundval. Arkitekter och byggmästare vet att en byggnads stabilitet är beroende av grundvalens djup och styrka.

De som byggde Salt Lake-templet insåg hur sant detta är. Arbetet på templet inleddes den 14 februari 1853 men man var tvungen att avbryta det på grund av flera svåra år för de heliga. När arbetet återupptogs, upptäckte man att man måste lägga en ny grund. President Brigham Young (1801–77) förkunnade att han räknade med att templet skulle stå kvar under tusenårsriket ”och det är skälet till att jag sagt till om att tempelgrunden måste rivas upp”.² Den nya grunden, som var 4,9 meter djup och 4,9 meter bred, var stark nog för att bära upp de tunga granitväggarna och taket.

En fast grundval är också väsentlig om ett äktenskap ska bestå. Män och hustrur måste redan från början planera att bygga en stark grundval för sitt äktenskap. Ibland måste de kanske i likhet med dem som byggde Salt Lake-templet gå tillbaka och bygga om äktenskapet på en stabilare grundval och åter förplikta sig att låta sig vägledas av evangeliets principer. I slutet av bergspredikan använde vår Frälsare

klippan som analogi: ”Den som därför hör dessa mina ord och handlar efter dem, han liknar en förståndig man som byggde sitt hus på klippan. Regnet öste ner, störtfloden kom och vindarna blåste och kastade sig mot det huset. Men det föll inte, eftersom det var grundat på klippan” (Matt 7:24–25).

Profeten Helaman i Mormons bok talade om den säkra grundval som vi kan bygga vårt liv på och våra relationer med maken eller maken och våra barn: ”Och nu ... Kommen ihåg, att det är på vår Återlösares klippa, hans, som är Kristus, Guds Son, som I måsten lägga eder grundval, så att när djävulen utsänder sina mäktiga vindar, ja, sina pilar i virvelvinden, ja, när hans hagel och hans rasande storm träffa eder, de ej skola hava makt över eder att draga eder ned i eländets och den ändlösa veklagans avgrund, emedan den klippa, varpå I ären byggda, är en säker grundval på vilken människorna, om de bygga därpå, icke kunna misslyckas” (Helaman 5:12).

Grundläggande principer

Hur skulle ett äktenskap se ut om det var byggt på Kristi klippa? Evangeliet erbjuder oss många solida byggstenar. Här följer några principer vi kan ta i beaktande om vi vill bygga på den säkra grundval som inte bara garanterar vår nuvarande lycka utan också evig glädje.

1. Håll buden som Jesus Kristus lärde. Ett stort antal äktenskap splittras därför att den ena eller båda inte tycker att de är lyckliga. Hur kan man uppnå lycka i äktenskapet? I ”Familjen, ett tillkännagivande för världen” får vi veta att de ”största förutsättningarna för lycka i familjelivet finns då det byggs på Herren Jesu Kristi lärdomar”.³

Kung Benjamin sade ”vidare önskar jag, att I skolen betänka deras välsignade och lyckliga belägenhet, vilka hålla Guds bud” (Mosiah 2:41). Överbefälhavare Moroni talade om ”Guds heliga ord, till vilket vi stå i skuld för all vår lycksalighet” (Alma 44:5). Och Mormon sade om nephiterna som levde efter det som den uppståndne Kristus hade lärt dem: ”Det kunde i sanning intet lyckligare folk finnas ibland alla de folk, som blivit skapade av Guds

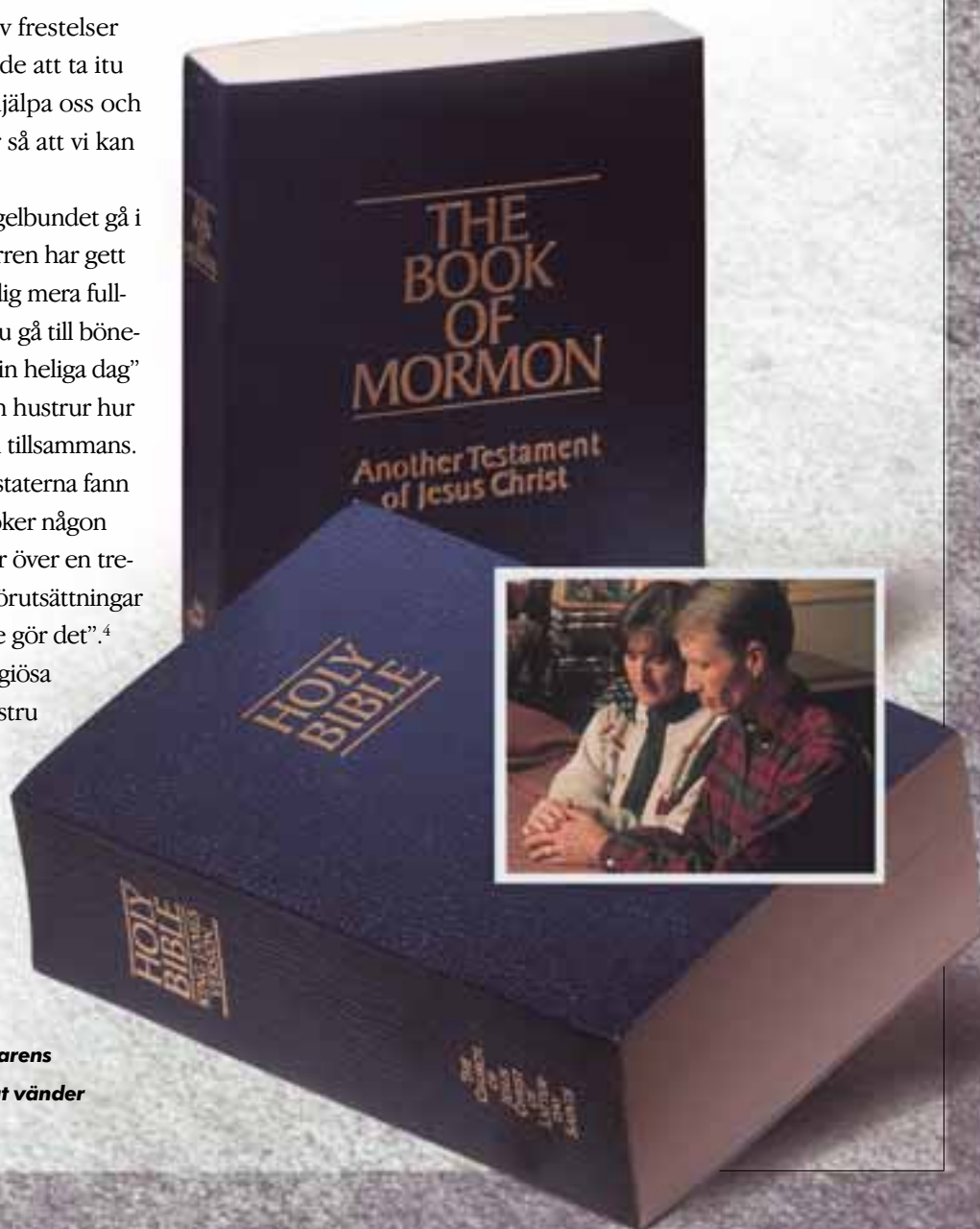
hand” (4 Nephi 1:16). Ingen bestående lycka kan uppnås utan att lyda Guds bud.

Bön är en av byggstenarna som främjar långvarig lycka och glädje. Kristi lärjungar uppmanas att be ofta på många ställen i skrifterna. En sådan vers är särskilt tillämplig på män och hustrur i vår tid: ”Be alltid så att du icke inledes i frestelse” (L&F 31:12). Genom att knäfalla tillsammans som man och hustru i bön inbjuder vi den Helige Anden att stanna kvar hos oss eller att komma tillbaka till oss. När vi sedan drabbas av frestelser eller påfrestningar är vi bättre rustade att ta itu med dem. Den Helige Anden kan hjälpa oss och inspirera våra tankar med lösningar så att vi kan handskas med svårigheter.

En annan viktig byggsten är att regelbundet gå i kyrkan och om möjligt i templet. Herren har gett oss rådet att ”på det att du må hålla dig mera fullkomligt obefläckad av världen skall du gå till bönehuset och offra dina sakrament på min heliga dag” (L&F 59:9). Ibland inser inte män och hustrur hur viktigt det är att gå på kyrkans möten tillsammans. I en intervjuundersökning i Förenta staterna fann forskare att ”de som varje vecka besöker någon gudstjänst, oavsett trosåskådning, har över en tredjedel — eller 36 procent — större förutsättningar att undvika skilsmässa än de som inte gör det”.⁴ De många fördelarna av att gå på religiösa möten tillsammans som man och hustru innefattar att ta sakramentet ”så att [vi] alltid må hava hans Ande hos [oss]” (L&F 20:77).

2. Ge hög prioritet åt äktenskapet. Yrkesambitioner, intressen utanför äktenskapet, andra

sysselsättningar och ibland även aktiviteter och ämbeten inom kyrkan kan förvisa en äkta hälft eller ett äktenskap till en underordnad ställning om vi inte noga ordnar våra prioriteter enligt evangeliets principer. Herren uppenbarade 1831 att vi bör ge äktenskapet en hög prioritet i vårt liv. Han förkunnade: ”Du skall älska din hustru av allt ditt hjärta och hålla dig till henne och ingen annan” (L&F 42:22).

Att bygga äktenskapet på Kristi klippa innebär att vi grundar vårt liv på Frälsarens lärdomar och att vi som makar ständigt vänder oss till vår himmelske Fader i bön.

PRINCIPER ATT LEVA EFTER

*"Då jag utfört
vigselsceremonier
för unga par, har
jag talat med dem
om deras framtid
och det som måste*

*göras för att deras kärlek till
varandra ska växa ...*

*Först påminner jag dem om att
hålla förbunden de ingår när de
gifter sig.*

*För det andra vänder jag mig till
den unge mannen och säger till
honom att göra henne lycklig. Om
han gör allt han kan för att göra
henne lycklig, kan hon inte avhålla
sig från att göra likadant och göra
allt hon kan för hans välbefinnande.*

*För det tredje betonar jag vikten
av att klara upp alla missförstånd
som kan uppstå. Jag påminner dem
om att det inte spelar någon roll vem
som har rätt utan vad som är rätt ...*

*För det fjärde, och detta är mycket
viktigt, påminner jag dem om att fort-
sätta att visa att de älskar varandra."*

**President N Eldon Tanner (1898–1982),
förste rådgivare i första presidentskapet,
"Celestia äktenskap och eviga familjer",
se Nordstjärnan, okt 1980, s 29–30.**

Med avseende på just detta skriftställe sade president Spencer W Kimball (1895–1985): "Orden *ingen annan* utesluter alla och allting. Maken eller maken blir sålunda det viktigaste i mannens eller hustruns liv och varken umgängesliv eller yrkesverksamhet eller det politiska livet eller annat intresse eller person eller angelägenhet får någonsin komma före maken eller maken. Vi finner ibland kvinnor vars liv kretsar kring barnen på bekostnad av maken och som ibland till och med fjärrar dem från honom. Detta är en överträdelse av befallningen: *Ingen annan*."⁵

3. Se till att ofta förlåta varandra och snabbt klara upp motsättningar.

Det finns de som tror att varje äktenskap skapades i himlen, men vi bör komma ihåg att det är jordiska människor som väljer vem de gifter sig med. Giftna människor lär sig snart att deras äkta hälft, liksom de själva, har svagheter och brister. På grund av detta och andra skäl har vi uppmanats att villigt förlåta varandra. "Därför säger jag eder, att I skolen förlåta varandra, ty den som icke förlåter sin broder [eller äkta hälft] ... är fördömd inför Herren, ty en större synd vilar på honom. Jag, Herren, förlåter vem jag vill, men av eder fordras det, att I skolen förlåta alla människor" (L&F 64:9–10).

Eftersom det nästan är omöjligt för den ene att tillgodose den andres alla behov, vore det klokt att koncentrera sig på våra starka sidor och försöka förlåta eller bry oss mindre om våra brister. Profeten Joseph Smith lärde: "Det finns ett gammalt ordspråk som säger att kärlek föder kärlek ... Jag stannar icke inför edra svagheter och ni skola icke stanna inför mina."⁶

Vi ges ytterligare en insikt om hur man bygger ett äktenskap på Jesu Kristi klippa, i Efesierbrevet 4:26: "Låt inte solen gå ner över er vrede." Just detta skriftställe är antagligen källan till det råd som så ofta ges till nygifta: "Gå aldrig till sängs när ni arga." Min hustru Susan och jag fick detta råd när vi gifte oss av en välmenande släkting. Jag brukar skoja och säga att en gång under vårt första år som gifta sov vi inte på nästan tre dagar! Många giftna par har säkert insett som vi gjorde i början av vårt äktenskap att sena kvällar inte alltid är den bästa tiden att lösa konflikter. Men andan i Paulus råd till efesierna borde otvivelaktigt motivera oss till att lösa våra problem så snabbt som möjligt så att de inte slår rot och växer sig starkare med tiden. Frälsaren förmanade också sina lärjungar att raskt klara upp konflikter för att kunna komma inför Gud med rent hjärta (se Matt 5:23–24).

4. Minska stress genom sund rekreation.

I tillkännagivandet om familjen står det att framgångsrika äktenskap och familjer bland annat är byggda på "sund rekreation". När de första heliga 1847 vandrade de 200 mil västerut, uppmanade Herren dem att "prisa [honom] med sång, musik [och] dans" längs vägen (L&F 136:28). En av president Youngs döttrar mindes att fadern sade: "Livet blir mer njutbart när dygnets timmar fördelas jämnt på arbete, sömn och rekreation. Alla män, kvinnor och barn bör arbeta, alla måste sova, och om vi vill bevara känslomässig och fysisk jämvikt, bör alla människor använda en tredjedel av sin tid till rekreation som utgörs av frivilliga aktiviteter som återuppbygger — men aldrig vara sysslolösa. Brigham Youngs

motto var: 'Åtta timmars arbete, åtta timmars sömn och åtta timmars rekreation.'⁷

Många av dagens äktenskap slutar i skilsmässa åtminstone delvis på grund av stress, trötthet och stora åtgänder. Makarna försöker kanske göra för mycket på för kort tid och med för få tillfällen till förnyelse. Det innebär att makar och barn ofta ges endast den tid och uppmärksamhet som blivit över. Kanske att detta är ett av skälen till att vi blivit uppmanade att inte löpare fortare än vi förmår (se Mosiah 4:27). Detta råd gavs till och med till profeten Joseph Smith som nygift för den kallelse han hade fått (se L&F 10:4). Brigham Youngs åtta-åtta-åtta-formel — åtta timmars sömn, åtta timmars arbete och åtta timmars rekreation (både enskilt och tillsammans) — skulle förmodligen vara till stor hjälp för män och hustrur i vår tid.

Vårt hus kommer inte att falla

Vi har tillgång till gudomlig vägledning för att hjälpa oss igenom svåra tider, om vi bygger vårt liv på Kristi klippa. Regnet kommer att ösa ner, störtfloderna komma och vindarna blåsa. Men om vi är lydiga och trofasta, kommer vårt hus inte att falla. Vi har fått löftet att vi inte ska dras ner i "eländets och den ändlösa veklagans avgrund, [tack vare] den klippa, varpå [vi äro] byggda" (Helaman 5:12). Vi har också fått löftet att Herren ska leda oss vid handen och besvara våra böner om vi söker hans vägledning (se L&F 112:10). De sista dagarnas uppenbarelser ger oss denna intressanta insikt. "Jag, Herren, är bunden, när I gören vad jag säger, men när I icke gören vad jag säger, haven I intet löfte" (L&F 82:10). Liksom Nephi fordom kan vi också ha tillförsikten att när vi anstränger oss att hålla Herrens befallningar, kommer han att bereda en utväg för oss att utföra det han befäller (se 1 Nephi 3:7).

Genom att bygga på Jesu Kristi lärdomars grundval, kan makar göra sitt äktenskap starkt nog att motstå de prövningar och svårigheter som uppstår under stormiga tider. Om vi bygger på Kristi klippa, kan vi undvika att också

vårt äktenskap havererar. "Och nu ... kommen ihåg, att det är på vår Återlösares klippa, hans, som är Kristus, Guds Son, som I måsten lägga eder grundval ... en säker grundval på vilken människorna, om de bygga därpå, icke kunna misslyckas" (Helaman 5:12). ■

SLUTNOTER

1. David Popenoe och Barbara Dafoe Whitehead, *The State of Our Unions: The Social Health of Marriage in America* (1999), Internet, <http://marriage.rutgers.edu/soou.htm>.
2. B H Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 5:136.
3. *Liabona*, okt 1998, s 24.
4. David B Larson och andra, *The Costly Consequences of Divorce* (1996), s 246.
5. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, red Edward L. Kimball (1982), s 311.
6. *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 273.
7. Susa Young Gates och Leah D Widtsoe, *The Life Story of Brigham Young* (1931), s 251.

Brent A Barlow är medlem i Canyon Views åttonde församling, Orem Canyon Views stav, Utah.

I tillkännagivandet om familjen står det att framgångsrika äktenskap och familjer bland annat är byggda på "sund rekreation".

På grund av regnet gick vårt program inte enligt planerna. Men för andra var regnet en stor välsignelse.

Det välbehövliga regnet

Juan Carlos Rodríguez

Den söndagen var inte vilken söndag som helst. Det var söndagen för barnens medverkan vid sakramentsmötet. Som medlem i biskopsrådet kände jag mig ansvarig för att se till att allt

gick väl. Ledarna, lärarna och primärbarnen hade förberett sig i månader. Barnen kunde sångerna och psalmerna och sina repliker utantill och var ivriga att framföra programmet.

På lördagen då vi repeterade programmet regnade det hela eftermiddagen. Även om vi hämtade många av barnen som hade långt till möteshuset, kunde inte alla komma. Vi höll repetitionen i alla fall och hoppades att regnet skulle upphöra nästa dag så att fler barn skulle kunna vara med på söndagens program.

Det fortsatte att regna på söndagsmorgonen. Och vinden hade tilltagit. Plötsligt kände jag mig nedslagen. Det dåliga vädret skulle påverka närvaron i vår lilla församling. "Varför gör inte Herren så att det slutar regna?" undrade jag.

Även om vi hämtade så många barn vi kunde, lyckades vi bara hämta 60 procent av dem. Det kändes svårt att vara nöjd med det.

Primärföreningens president var också bekymrad. Vår önskan hade varit att allting skulle gå som planerat, och vi hade inte planerat för det oförutsedda.

Men när programmet började — lärarna fick ersätta de frånvarande barnen — genomsyrades mötet av Herrens ande. De 40 medlemmarna som var närvarande rördes särskilt av de små barnens vittnesbörd.

Efter programmet uppsändes avslutningsbönen av en ödmjuk och eftertänksam broder. Under bönen sade han: "Käre himmelske Fader, vi tackar dig för regnet, för vi vet att det behövs på många platser."

Jag tänkte på dessa ord om och om igen: "Det behövdes på många platser." Då insåg jag att Herren vet exakt vad han gör. Vårt program hade inte gått exakt som vi hade planerat, men hade trots det inspirerat dem som var närvarande. Och regnet som vi tyckte var ett sådant problem var i stället en stor välsignelse för dem som behövde det på många platser. ■

Juan Carlos Rodríguez är medlem i Azcuénaga församling, Rosario västra stav, Argentina.

Att hedra Herrens dag

David Oscar Sarmiento

När vi frågar oss själva om vi helgar sabbatsdagen eller inte, svarar vi ibland: "Ja, det gör jag. Jag går till kyrkans möten, är tillsammans med familjen, läser i skrifterna, skriver dagbok och låter bli att arbeta." Men en viss upplevelse jag hade fick mig att rannsaka min själ och undra: "Räcker det?"

Varje vecka åker jag från Octavo i Argentina till Cordoba för att göra inköp för min firma. Under en sådan resa fann jag att för varje inköp jag gjorde från en viss för säljare kunde jag delta i en tävling. Första priset i tävlingen var en

Basketmatchen skulle spelas på en söndag, så jag visste att jag själv inte skulle gå. Men jag undrade om jag ändå inte skulle kunna dra fördel av dessa gratisbiljetter.

biljett till en basketmatch som spelades av topplaget i Cordoba.

När jag vann en av dessa biljetter blev jag jätteglad — tills jag insåg problemet. Matchen skulle spelas på en söndag, så jag visste att jag själv inte skulle gå. Men jag räknade snabbt ut hur jag skulle få användning av biljetten. Jag betalar för reklam på en radiostation i min stad, och jag kunde ge bort biljetten som reklam för min firma.

Följande vecka gjorde jag inköp från samma försäljare och märkligt nog vann jag ytterligare en biljett för samma match. Nu kunde jag ge bort två biljetter. Jag visste att min reklam skulle ha ännu större genomslagskraft.

Några timmar efter att jag vunnit den andra biljetten, fick jag

en märklig känsla. Det var en mild och stilla röst som sade åt mig att inte göra reklam med dessa biljetter. När min hustru frågade varför jag ställde in säljkampanjen, förklarade jag att om vi inte kunde gå på ett idrottsevenemang därför att det vanhelgade sabbatsdagen, var det inte rätt att uppmuntra andra att göra det genom radioreklam.

Den här upplevelsen hjälpte mig förstå att när vi helgar sabbatsdagen betyder det mera än att bara hålla sig till en lista på sådant vi bör och inte bör göra. Även om våra profeter inte nämnt just den situation jag befann mig i, visste jag när jag kände mig manad av Anden att jag skulle bevara sabbatsdagens anda genom att hjälpa andra att också göra det.

Jag är tacksam för min hustru som stödde mig i mitt beslut och för min himmelske Faders Ande som hjälpte mig förstå hur vi bättre kan hedra hans heliga dag. ■

David Oscar Sarmiento är medlem i Octavo gren, Cordoba södra stav, Argentina.

Han stal min handväska

Rebecca Thomas

Som ensamstående kvinna är jag van vid att vara extra försiktig. Men veckorna före min resa till templet i Atlanta hade jag en ständigt återkommande mardröm om en man som överföll mig och försvann med mina kreditkort, mitt checkhäfte och körkort. Jag blev så

orolig att jag dagen innan jag skulle åka till templet gick igenom min portmonnä tre gånger för att övertyga mig om att allting — inklusive min tempelrekommendation — fortfarande var där.

Samma kväll gick jag på en fest med portmonnän i min handväska tillsammans med den fickspegel och det läppstift som jag alltid har med mig. Efter att ha parkerat bilen och lagt nycklarna i väskan, började jag gå mot möteshuset där festen redan hade börjat. Jag var ensam i en storstad, men jag var inte rädd. Jag hade bett om Herrens beskydd tidigare den kvällen och därför kände jag mig trygg.

På en gångväg kände jag att det fanns någon bakom mig och när jag vände mig om såg jag en man springa mot mig med blixstens hastighet. Det ryckte till i handväskan, en hård hand grep tag i min arm och en röst väste: "Ge hit handväskan!" När jag kämpade för att vrida mig loss, flög min handväska tvärsöver gräsmattan och landade i några buskar. Jag skrek till, men mannen sprang och snappade åt sig handväskan och försvann.

Efter att ha ringt till polisen uppsökte jag ett tomt rum i kyrkan där jag kunde uppsända en tyst bön till min himmelske Fader. "Jag förstår inte det här", tänkte jag och kämpade med tårarna. "Jag skulle åka till templet dagen därpå! Nu har han min tempelrekommendation! Fader, varför beskyddade du mig inte?" Jag kände mig så hjälplös och förtvivlad när jag gick ut för att tala med polisen.

"Beklagar", sade han. "Vi hittade ingenting — ingen tjuv, ingen handväska." Men när polismännen och jag gick till min bil, fick jag en ingivelse.

"Jag tänker titta i gräset för att se om något ramlade ur handväskan." Jag försökte inte hoppas för mycket, men när jag såg något metalliskt glänsa till i ljuset från gatlyktorna, plockade jag upp det triumferande och ropade: "Mina nycklar! Mina nycklar är här!" Jag uppsände en tyst bön och tackade min himmelske Fader när vi började gå mot min bil igen.

"Vänta! Jag vill titta i buskarna också."

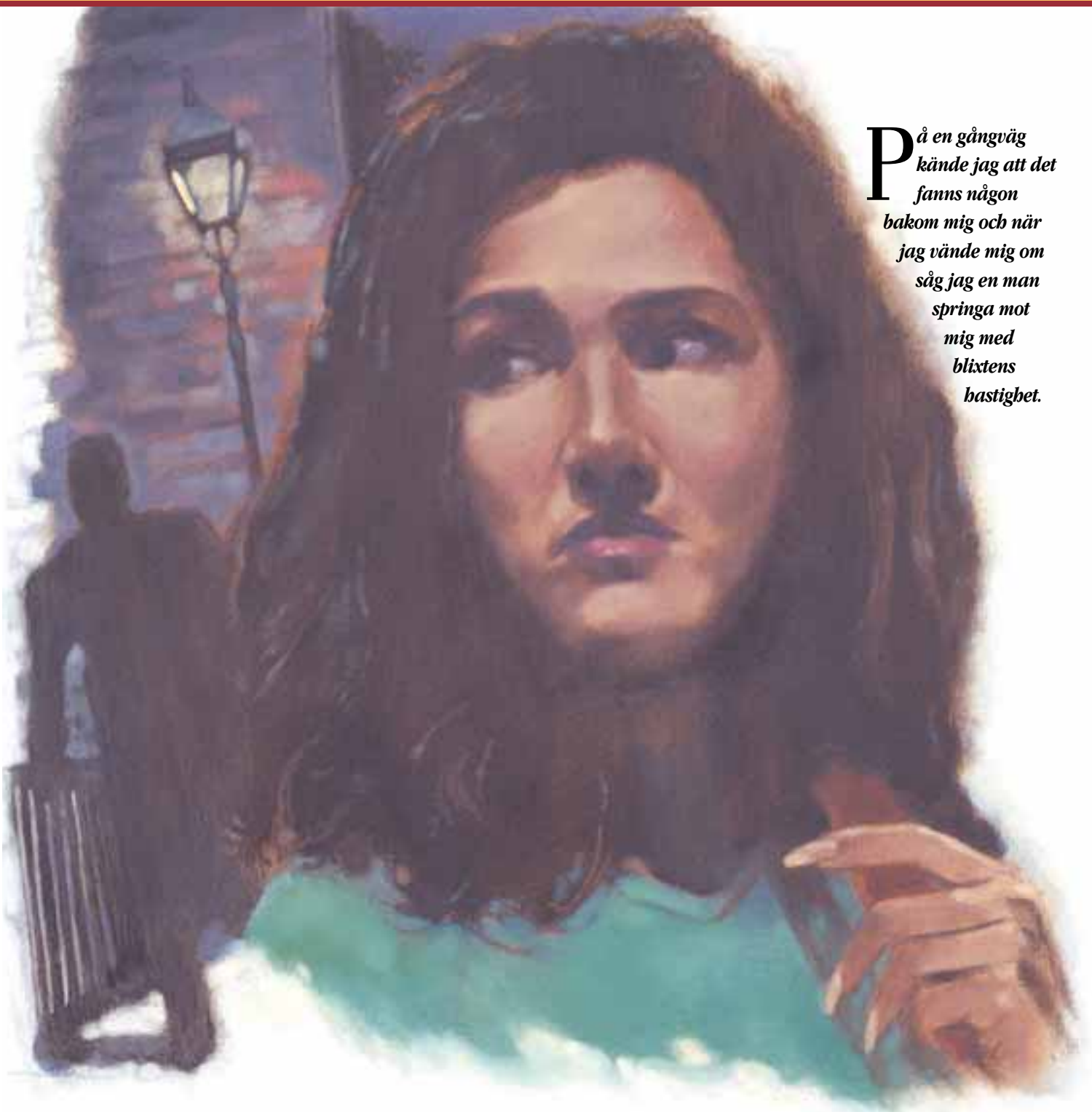
Polismannen som ledsagade mig skakade småleende på huvudet och sade: "Ja, gör det, men en sådan tur har ingen."

Han hade fel. Utan att kunna lägga band på mig, ropade jag snyftande från buskarna: "Min portmonnä!" Inuti den fanns allt i behåll — inklusive min tempelrekommendation. Polismännen var helt förbluffade.

"Jag har aldrig sett någon ha en sådan tur", sade en av dem.

"Det är inte tur", svarade jag utan att tänka. "Det är Guds hjälp." Jag tvivlade på att polismännen skulle förstå hur viktig min resa till templet var, så jag bröt deras skeptiska tystnad med att skämtande säga: "Men mannen fick i alla fall en värdefull sak med sig — mitt läppstift!" Ingen skrattade.

Lätt generad kastade jag en blick mot busken där jag hade gjort mitt förbluffande fynd. Det jag såg slog mig med häpnad: där på fickspegeln som jag alltid har med

På en gångväg
kände jag att det
fanns någon
bakom mig och när
jag vände mig om
såg jag en man
springa mot
mig med
blixstens
hastighet.

mig i handväskan stod mitt läppstift.

Innan polisen kom hade jag undrat varför Gud inte beskyddat och välsignat mig. Men när jag stod där på gräsmattan bredvid de förbluffade

polismännen, insåg jag att han hade gjort bådadera. Närhelst jag nu hyser det minsta lilla tvivel om att min himmelske Fader är medveten om mina problem, minns jag kvällen han

räddade mina nycklar, min portmonnä, min tempelrekommendation och till och med mitt läppstift. ■

Rebecca Thomas är medlem i Clermonts församling, Orlando stav, Florida.

Frågor och svar

Hur kan jag nå min bror som är mindre aktiv och som isolerar sig från familjen?

Svaren är avsedda att ge hjälp och perspektiv men är inte uttalanden om kyrkans lära.

LIAHONAS SVAR

Bakom denna fråga ligger den grundläggande frågan om handlingsfrihet. Ibland när våra nära och kära kommer bort från evangeliet och familjen är vi oss så oroliga att vi kanske försöker övertala eller till och med tvinga dem att återvända. Men

detta är inte bara omöjligt, det strider också mot Herrens plan.

När vi försöker tvinga någon att återvända till evangeliet, använder vi exakt samma metod som Lucifer föreslog i den förjordiska världen för att "återlösa hela människosläktet, så att

icke en själ skall förloras" (Moses 4:1). Handlingsfrihet kan tyckas vara en svår princip eftersom den inte hindrar oss från dåliga val och sorg och smärta. Men påtvingad lydnad kan aldrig åstadkomma en gudalik karaktär. Endast frivillig lydnad kan leda till evigt liv.

Att vi förstår behovet av handlingsfrihet betyder inte att det inte finns något vi kan göra för att försöka föra tillbaka en förlorad bror eller syster. Liknelserna om det återfunna fåret, det återfunna myntet och den återfunne sonen låter oss förstå att det finns mycket vi kan göra (se Luk 15). För det första måste vi alltid älska dem som gått vilse. Vi måste älska dem tillräckligt för att tjäna dem osjälviskt och ta kontakt med dem även när de drar sig bort från oss. Osjälvisk kärlek utan baktankar kan bygga broar mellan vilsna själar och andra familjemedlemmar. Ibland, liksom i den återfunne sonens fall, kan de som vänt sig bort från evangeliet och sin familj så småningom vilja komma tillbaka, men de vet inte riktigt hur de

ska bära sig åt. Om du är tålmodig och inte fördömande, kan din kärlek bygga broar.

Tveka inte att bära ditt vittnesbörd, men gör det inte på ett nedsättande eller anklagande sätt. Var lyhörd för Anden, och när du känner dig manad, dela då med dig av dina känslor om evangeliet, kyrkan och familjen. Visa genom handlingar och inställning att man blir lycklig av att leva efter evangeliet.

Men ibland kan en bror eller syster förkasta allt du säger om evangeliet. Om så är fallet finns det inget annat att göra än att älska honom eller henne och klargöra att valet att inte gå till kyrkan inte betyder att de inte ska umgås med familjen. Försök få med din bror eller syster på familjeaktiviteter som får honom eller henne att känna sig välkommen och uppskattad. Kom ihåg att din bror eller syster är ett Guds barn och att vår himmelske Fader gör allt han kan för att föra alla sina barn tillbaka till sin närhet.

LÄSARNAS SVAR

Jag brukade vara brodern som isolerade sig från familjen. Mina systrars föredöme när det gäller tjänande, kärlek och medkänsla visade mig vad jag gick miste om. Säg till din bror att du älskar och saknar honom. Dessa ord har stor kraft oavsett vem som yttrar dem i familjen.

Äldste Franco B
Ciammachilli, 20,
Sydafrikamissionen
Kapstaden.

Du kan inte tvinga någon att gå till kyrkan, men du kan fasta och be för din bror. Du kan prata om evangeliet och påminna honom om att han är något alldeles särskilt — ett Guds barn. Det kan också vara till hjälp om du bär ditt vittnesbörd. Men det är fortfarande han som väljer vad han vill göra.

Madeleine Wable, 13,
Dortmunds församling,
Dortmunds stav, Tyskland.

Det första jag råder dig att göra är att be om vägledning. Jag råder dig också att verkligen lära känna din bror och göra dig förtjänt av hans tillit. Han kanske berättar för dig varför han inte går till kyrkan. Då kan du hjälpa honom.

David C Vallejo, 16,
Choloma församling,
Fesitranhs stav, Honduras.

Kanske att din bror är tveksam om vad han vill bli och tycker att han är nöjd med det han gör även om han fortfarande söker. Det bästa du kan göra är att be ihärdigt och söka efter svar i skrifterna. Visa honom sedan hur mycket du bryr dig om honom. Försök tillbringa tid med honom. Gör något snällt för honom. Även om han inte bryr sig om din vänlighet, ge aldrig upp. Herren kommer att välsigna dig för din uthållighet.

Stephanie O'Brien, 18,
Wichita Falls församling,
Lawtons stav, Oklahoma.

ATT VARA REDSKAP I HANS HÄNDER

Alla har vi familjemedlemmar eller vänner som behöver evangeliet men inte är intresserade just nu. För att kunna göra något måste våra ansträngningar ledas av Herren, så att vi kan handla på det sätt och vid den tidpunkt som gör dem mest mottagliga. Vi måste be om Herrens hjälp och ledning så att vi kan vara redskap i hans händer för någon som är redo nu — någon som han vill att vi ska hjälpa i dag. Sedan måste vi vara beredda att lyssna till och följa hans Andes maningar om hur vi ska fortsätta.”

Äldste Dallin H Oaks i de tolv apostlarnas kvorum: ”Dela med oss av evangeliet”, *Liahona*, jan 2002, s 8–9.

Det främsta sättet att hjälpa någon som din bror, som inte hjälper sig själv, är att fasta och be för honom. Och de bästa skrifterna för en person som inte läser i skrifterna är ditt eget föredöme. Be ledare och vänner som bryr sig om din bror om hjälp. Ibland kan en person som inte är inblandad i situationen se något som problemen hindrar dig från att se.

*Guerta Zwirtes, 20,
Vitória församling,
Vitória stav, Brasilien.*

Försök planera familjeaktiviteter som din bror tycker om. Ta alla tillfällen i akt att visa honom hur mycket du älskar honom. Be om vägledning och be din himmelske Fader att få din brors hjärta att vekna.

*Bill Younkin, 17,
Huntington Beachs nionde
församling, Huntington
Beachs norra stav,
Kalifornien.*

Du kan prata med din bror om hur det känns för dig att han håller sig borta från familjen. Du skulle också kunna prata med honom om gemensamma intressen. Om du låter dörren till kommunikation stå öppen och hjälper honom känna sig älskad och välkommen, kanske han kommer tillbaka till familjen och kyrkan.

*Christine Whatcott, 15,
Salems fjärde församling,
Salems stav, Utah.*

Jag isolerade mig från min familj i över sex år. Jag tyckte att mina vänner var mycket intressantare, och att gå till kyrkan ingick inte i mina planer. Slutligen undervisade mig missionärerna om målsättningar, om hur man kan komma närmare familjen. Framförallt undervisade de mig om Gud. De hjälpte mig förstå att jag är mycket viktig i Guds ögon.

*Syster Samantha Seiko, 23,
Fijimissionen Suva.*

Min bror isolerade sig från oss. Innan jag försökte vinna tillbaka hans vänskap, bad jag om stöd i denna stora kamp. Sedan gjorde jag en present och skrev ett brev till honom om hur mycket jag älskade honom och hur stor kärlek Jesus Kristus har till honom.

*Oscar L Mackay López, 16,
Las Colinas gren,
San Isidro stav, Panama.*

Planera aktiviteter som din bror intresserar sig för och uppmuntra honom att delta i dem. Presentera honom för medlemmar i samma ålder som han. När han börjar känna sig hemmastadd i familjen och i kyrkan, berätta då för honom hur mycket du tycker om att vara medlem och hur välsignad du är.

*Pamela Kay M Gica, 18,
Patero andra församling,
Pasigs stav, Filippinerna*

Jag vet hur det är att ha någon i familjen som isolerar sig och inte går till kyrkan längre. Det du kan göra är att visa ren kärlek, precis som Kristus älskar var och en av oss. Du kan bära vittnesbörd för honom och tala om hur mycket du älskar honom. Be om att alla i familjen — även du — ska få styrka att älska och förlåta.

*Alyssa Hansen, 17,
Ridgefields församling,
Vancouvers västra stav,
Washington*

*Frågor och svar riktar sig till ungdomar. Vi hoppas kunna trycka ett stort urval svar från ungdomar från olika länder. Skicka ditt svar så att det kommer fram till oss senast den 15 juli 2003. Skriv till: Questions and Answers 07/03, Liabona, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA. Eller skicka e-post till **cur-liabona-imag@ldschurch.org**. Du kan skriva på ditt eget språk — på maskin, dator eller tydligt för hand. Du måste uppge fullständigt namn, ålder, adress, församling och stav (eller gren och distrikt). Bifoga om möjligt ett foto av dig själv. Detta foto returneras inte.*

FRÅGA: Jag behöver tjäna ihop pengar till mission och studier. Kyrkan lär att vi inte ska arbeta på sabbatsdagen, men nästan alla jobb jag är kvalificerad för kräver att jag arbetar på söndagen. Vad ska jag göra? ■

Visste du det här?

När familjens hemafton först introducerades

I april 1915 introducerade första presidentskapet — Joseph F Smith, Anthon H Lund och

Charles W Penrose — ett formellt hemaftonsprogram för familjen. Programmet rekommenderades för hela kyrkan i juninumret 1915 av *Improvement Era*.

”Vi uppmanar och anmodar till införandet av en ’hemafton’ i hela kyrkan”, skrev första presidentskapet, ”då fäder och mödrar kan samla sina pojkar och flickor runt sig i hemmet och undervisa dem om Herrens ord ... Denna ’hemafton’ bör ägnas åt att hålla bön, sjunga psalmer, sånger, spela musikinstrument, läsa i skrifterna, diskutera angelägenheter i familjen, undervisa om principer i evangeliet och moraliska problem i livet samt om de plikter och skyldigheter barnen har mot föräldrar, hem, kyrka, samhälle och land.”

Första presidentskapet avslutade med att skriva: ”Om de heliga lyder detta råd, lovar vi att stora välsignelser följer. Kärleken i hemmet och lydnaden mot föräldrarna kommer att öka. Tron kommer att växa i hjärtat hos Israels ungdom, och de får kraft att bekämpa ont inflytande och frestelser som ansätter dem.”

Förslag till ledare

Du kanske inte är president i din klass eller ledare i din skola, men chansen finns ändå att någon ser upp till dig. Gör det till ditt mål att vara ett gott exempel för dina vänner och dina bröder och systrar — ett exempel på lydnad, vänlighet och kristlig kärlek.

OVANIFRÅN: ILLUSTRATION PAUL MANN, DIGITALT ÄNDRAD, RANDALL J PIXTON; FOTO AV FÖRSTA PRESIDENTSKAPET MED TILLSTÄND AV LDS CHURCH ARCHIVES; FOTO CRAIG DIMOND; BILDEN ÄR ARRANGERAD

Testa dina kunskaper

Profeten Joseph Smiths familj var ett ständigt stöd för honom och de älskade varandra högt. Ta reda på hur mycket du vet om dem.

1. Hur träffades profeten Josephs föräldrar, Lucy Mack och Joseph Smith d ä?

- a) Joseph arbetade för Lucys far.
- b) Lucy kom för att besöka sin bror i Tunbridge i Vermont och träffade Joseph.
- c. De växte upp som grannar på gårdar i Massachusetts.

2. Vilka av profetens familjemedlemmar fick se guldplåtarna?

- a) Joseph d ä, Alvin, Hyrum
- b) Hyrum, Samuel, Don Carlos
- c) Joseph d ä, Hyrum, Samuel

3. Om vilken av sina bröder sade profeten Joseph Smith: ”Han var mild som ett lamm, redbar som Job och, kort sagt, saktmodig och ödmjuk som Kristus” (History of the Church, 2:338)?

- a.) Alvin
- b) Hyrum
- c) Samuel

Så kan du använda *Liahona* juni 2003

Förslag till diskussionsämnen för familjens hemafton

- "Familjeråd: Ett samtal med äldste och syster Ballard", s 12: Ett viktigt ändamål med familjerådet är att låta alla i familjen vara med om att fatta beslut. Diskutera hur medlemmarna i din familj kan undvika att bara komma med krav på ett visst uppförande hos varandra och i stället arbeta tillsammans för att komma på lösningar.
- "Mina fäder", s 22: Somliga ungdomar i kyrkan tillhör familjer där förhållandena är långt ifrån idealiska. Hur kan kyrkans ledare i sådana fall hjälpa dessa ungdomar att känna att deras himmelske Fader älskar och bryr sig om dem?
- "En bergfast grundval för äktenskapet", s 34: Diskutera de fyra byggstenar du kan använda för att skapa en grundval för lycka i äktenskapet. Lagg sedan fram sätt på hur dessa förslag kan tillämpas.
- "Älska varandra", s LS2: President Thomas S Monson berättar om en familj som kunde ha förolämpats av biskopens glömska men som i stället valde att förlåta. Läs berättelsen tillsammans, samtala sedan om situationer där ni kanske har möjlighet att förlåta i stället för att hysa agg.

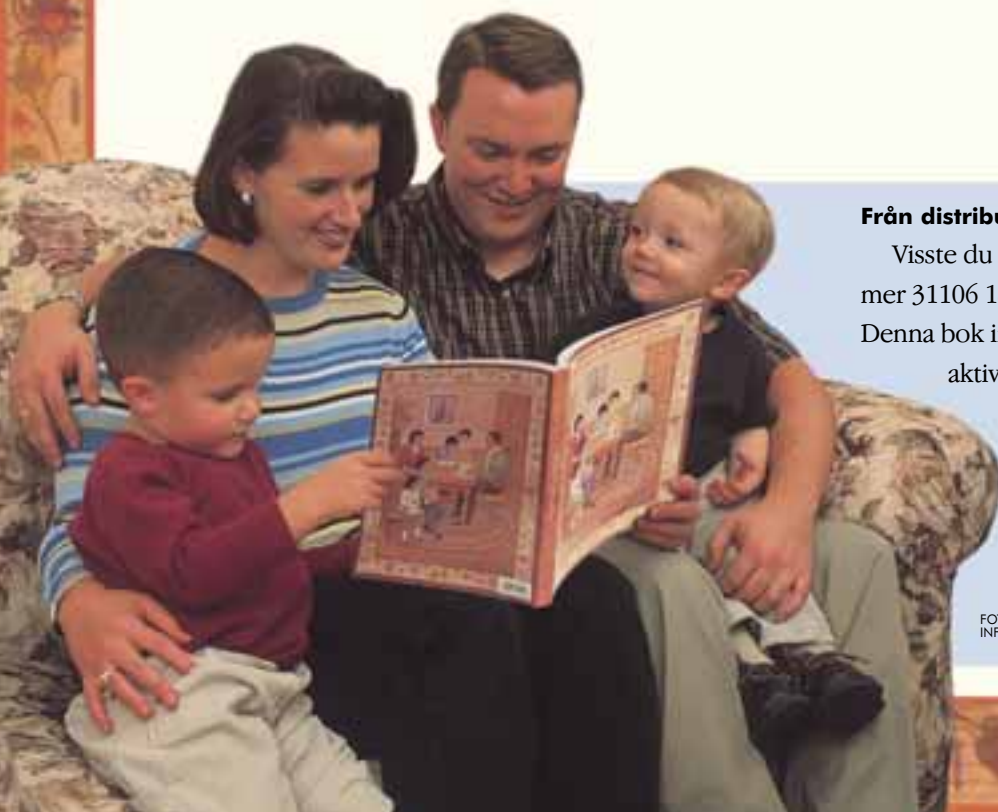
Ämnen i detta nummer

LS=Lilla stjärnan	
Besöksundervisning	25
Ensamstående föräldrar	12
Evigt perspektiv	40
Familjens hemafton	2, 7, 47, 48
Familjer där inte alla tillhör kyrkan	30
Familjerelationer	12, 22, 26, 30, 44, LS15
Familjeråd	12
Frälsningsplanen	LS4, LS15
Förberedelse	7, 25
Förlåtelse	LS2
Försoningen	18
Föräldraskap	2, 12
Hemundervisning	6
Jesus Kristus	18, LS6
Korsfästelsen	18
Kyrkans historia	47
Kärlek	34, 44
Ledarskap	22, 47, 48
Lydnad	34, 40
Nya testamentet	18, LS6
Primärföreningen	LS4
Profeter	26
Sabbatsdagen	40
Skydd	40
Släktforskning	30
Tacksamhet	40
Tempel och tempeltjänst	40, LS16
Tro	40, LS12
Undervisning	48
Ungdomar	25
Uppståndelsen	LS6
Vänskapskontakt	44
Äktenskap	34

Från distributionscentret

Visste du att *Stora hemaftonboken* (artikelnummer 31106 180) finns utgiven på många språk? Denna bok innehåller förslag till både lektioner och aktiviteter som hjälper er att hålla bättre hemaftnar i familjen.

FOTO KELLY LARSEN; BILDEN ÄR ARRANGERAD; INFATTNING PHYLLIS LUCH

FÖR BARNEN I JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • JUNI 2003

Lilla stjärnan

Älska varandra

PRESIDENT THOMAS S MONSON
Förste rådgivare i första presidentskapet

I ett tal på en generalkonferens berättade president Monson om ett träd som föll på grund av en kvarglömd järnkil. Han förklarade sedan hur dolda kilar av vrede eller agg kan förstöra vårt liv om vi inte lär oss att förlåta.

Jag känner en familj som kom till Amerika från Tyskland. Det engelska språket var svårt för dem. De hade inte mycket av det materiella här i världen, men de hade båda välsignats med viljan att arbeta och med kärlek till Gud.

De fick sitt tredje barn men det levde endast i två månader. Fadern var möbelsnickare och snickrade till en vacker kista till sitt älskade barns lilla kropp. Vädret på begravningsdagen var dystert och återspeglade den sorg de kände. När familjen anlände till möteshuset — fadern bar den lilla kistan — hade en liten grupp vänner samlats där. Men möteshusets dörrar var låsta. Den upptagne biskopen hade glömt bort begravningen. Alla försök att få tag på honom misslyckades. Fadern visste inte vad han skulle göra, så han tog kistan under armen och gick hem med familjen i hällregnet.

Om de hade varit mindre storsinta, kunde de ha förebrått biskopen och hyst agg mot honom. När biskopen upptäckte

tragedin, besökte han familjen och bad om förlåtelse. Det syntes att fadern fortfarande var sårad, men med tårar i ögonen tog han emot ursäkten, och de två omfamnade varandra i sympati. Ingen dold kil blev kvar som skulle kunnat orsaka framtida vrede. Kärlek och förlåtelse segrade ...

I många familjer finns det sårade känslor och en ovillighet att förlåta. Det spelar egentligen ingen roll vad det handlar om. Dessa känslor får och bör inte tillåtas dröja kvar och orsaka vidare skada. Att ständigt lägga skulden på andra håller såret öppet. Endast förlåtelsen läker. George Herbert, en 1600-talspoet, skrev: "Den som inte kan förlåta andra river den bro över vilken han själv måste gå om han någonsin skall nå himlen, ty alla behöver förlåtelse" ...

Må vi ... inte [gå och gömma] på några kilar utan i stället [komma] ihåg Frälsarens uppmaning: "Om ni har kärlek till varandra, skall alla förstå att ni är mina lärjungar."¹ ●

Från ett tal på generalkonferensen i april 2002.

SLUTNOTER

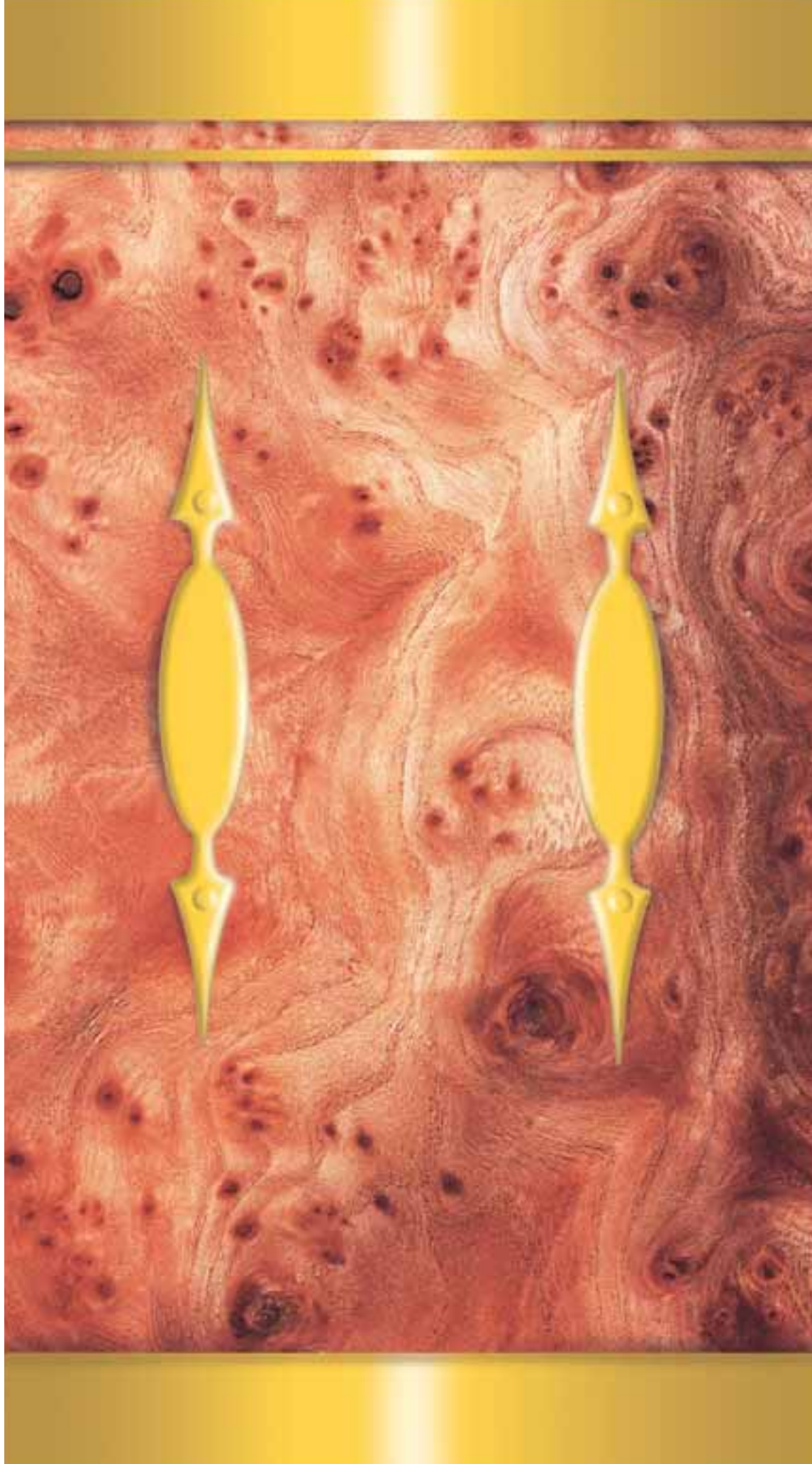
1. Joh 13:35.

KLISTRA

KLISTRA

KLISTRA

Jag förstår Guds plan

VICKI F MATSUMORI

"Ty se, mitt verk och min härlighet är att åvägbringa odödlighet och evigt liv för människan" (Moses 1:39).

Var bor du? I en stad? På landet? I en förstad? Bor du på en ö? Mitt i öknen? Kan du se bergen från ditt hus? Havet? Skogen?

Vem bor tillsammans med dig? Är du enda barnet eller har du många bröder och systrar? Bor dina föräldrar, far- eller morföräldrar eller mosttrar, fastrar, mor- eller farbröder hos dig?

Visste du att innan du kom till jorden bodde du i himlen hos din himmelske Fader? Det var där som du "med många andra [fick din] första undervisning i andarnas värld och [förbereddes] att komma [ner till jorden] i Herrens behöriga tid" (L&F 138:56).

Men det hände annat än bara undervisning medan vi bodde i himlen. Äldste Gary J Coleman i de sjuttio säger: "Guds plan innefattade vår förjordiska tillvaro, den här världens skapelse, en viss tid i Edens lustgård för Adam och Eva samt människans fall då hon blev dödlig" ("O How Great the Plan of Our God!" *Ensign*, feb 1996, s 15).

I rådet i himlen berättade vår himmelske Fader för oss om den stora lycksalighetsplanen. Han sade att en jord skulle skapas, att en Frälsare skulle komma dit och att vi skulle få handlingsfrihet eller friheten att välja mellan gott och ont.

Det fanns några förjordiska andar som inte ville följa denna plan och det blev krig i himlen. Men vi valde att stödja vår himmelske Faders plan, så vi fick kroppar och sändes ner till många olika platser på jorden för att lära oss om Frälsaren och att hålla hans bud.

Tack vare Jesu Kristi försoning, och om vi väljer det som är rätt, kommer vi en dag att kunna återvända till vår himmelske Fader och Jesus Kristus för att bo hos dem igen.

Kikare till lycksalighetsplanen

1. Klistra upp sidan 4 på styvt papper och klipp sedan ut den stora rektangeln och bildremsan. Gör snitt längs de tjocka svarta linjerna i rektangeln.

2. Rulla rektangeln till ett rör med snitten i ena änden, och klistra ihop röret.

3. Trä bildremsan genom snitten i röret. Titta i röret så ser du bilder av vår himmelske Faders lycksalighetsplan.

Förslag till samlingsstunden

1. Täck över en bild av Frälsaren med ett stort papper som klippts i pusselbitar. Skriv på varje pusselbit ett av följande: 1) skriftställen som vittnar om Kristus, som Matteus 3:17; Joseph Smiths skrifter 2:17; Johannes 6:69; Matteus 16:15–16; 3 Nephi 11:9–10; Johannes 4:25–26; 2) sånger eller psalmer om Frälsaren; 3) avsnitt ur "Den levande Kristus — apostlarnas vittnesbörd" (se Liahona, apr 2000, s 2–3). Låt barnen i tur och ordning välja en pusselbit och läsa eller sjunga det som står på den. Uppmana barnen att föreslå olika sätt som de kan bli lika Frälsaren på. Läs Moroni 7:48.

2. Förklara att kunskap är viktig för handlingsfriheten. Skriv instruktioner med stora bokstäver på flera papper. Skriv exempelvis "Repetera första trosartikeln", "Sjung ett solo", "Led primärbarnen i sången 'Jag bodde i himlen'" (Liahona, apr 1999, LS5) och så vidare. Placera papperen så att alla kan se dem. Bind för ett barns ögon och låt honom eller henne ta ett papper och sedan göra det som står på det. Låt andra barn välja genom att binda för ögonen på några av dem och låta andra välja genom att läsa den aktivitet de vill göra. Diskutera hur de kunde göra ett bra val när de visste vad de valde. Uppmana dem att lyssna till sina föräldrar och ledare för att lära sig om val som leder dem tillbaka till sin himmelske Fader. ●

JESUS ÄR UPPSTÅNDEN

ILLUSTRATIONER PAUL MANN

Frälsarens kropp låg i graven till söndagsmorgonen, när två änglar kom och rullade bort stenen från graven.

Matteus 28:2; Joseph Smiths översättning, Matteus 28:2

Maria från Magdala, en vän till Jesus, gick för att besöka graven och blev förvånad över att stenen var borttagen och att Jesus inte var där.

Johannes 20:1–2

Hon sprang därifrån för att berätta för Petrus och Johannes att någon hade tagit bort Frälsarens kropp. Hon visste inte var de hade lagt honom.

Johannes 20:2

Petrus och Johannes sprang till graven. De tittade in i graven och såg linnebindlarna som man hade begravt Jesus i, men hans kropp var inte där.

Johannes 20:3–7

Eftersom de inte visste vad som hade hänt Jesus eller vad de skulle göra, gick Petrus och Johannes hem. Maria från Magdala stod utanför graven och grät. När hon lutade sig in i graven fick hon se två änglar därinne.

Johannes 20:9–12

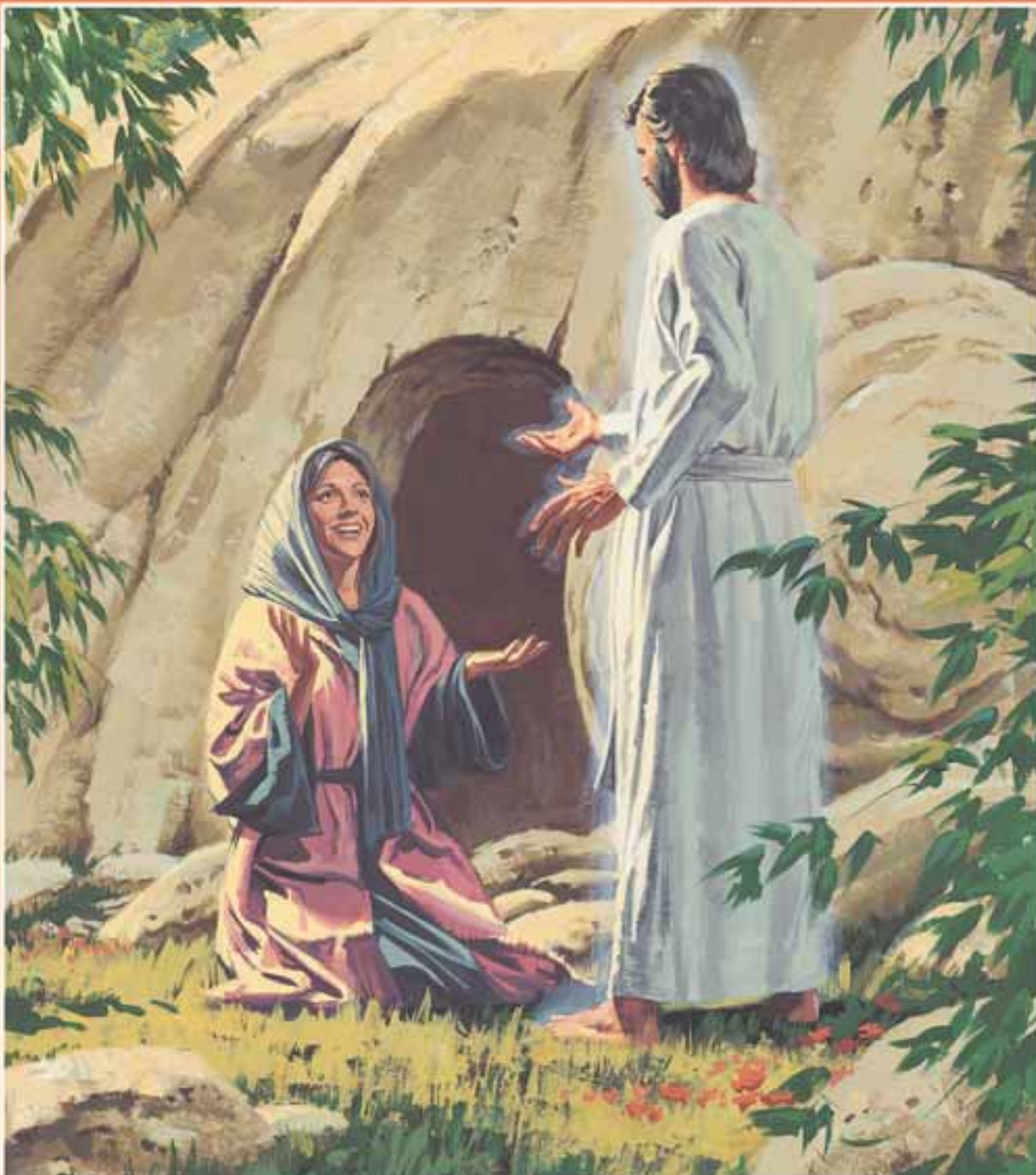
De frågade Maria från Magdala varför hon grät. Hon sade att någon hade tagit bort Jesus. Hon visste inte var de hade lagt honom.

Johannes 20:13

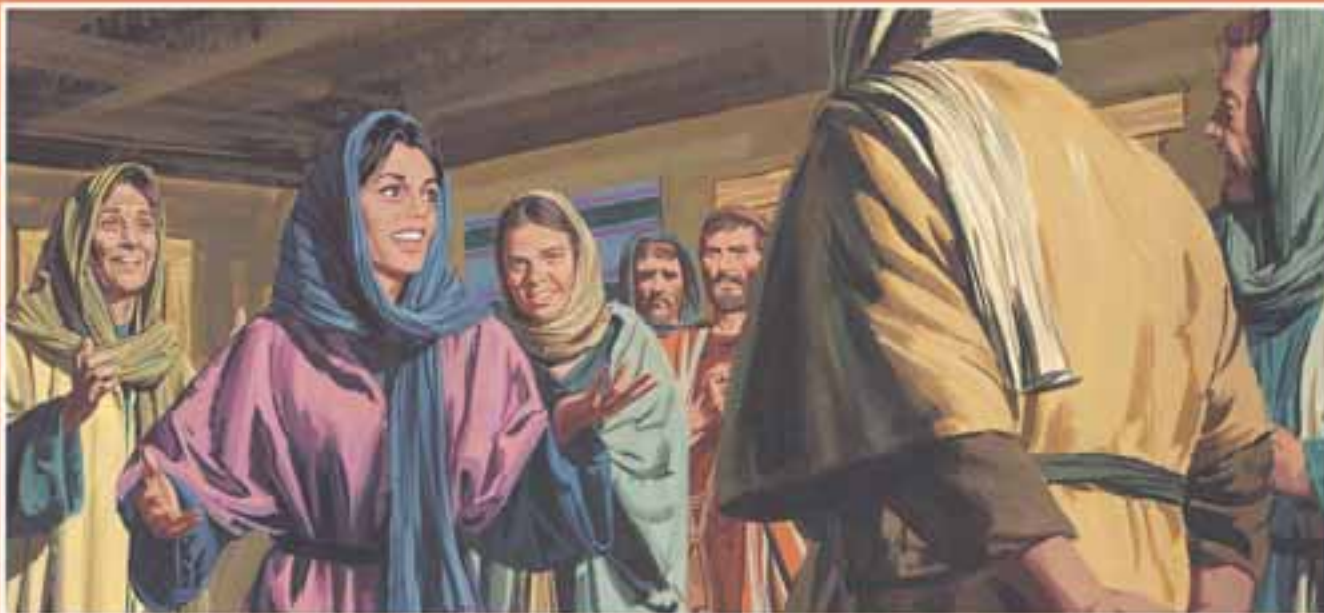
Hon vände sig om och såg Frälsaren stå där, men hon kände inte igen honom. Hon trodde att det var trädgårdsmästaren. Han frågade henne varför hon grät och vem hon sökte.

Johannes 20:14–15

Då sade Jesus: "Maria." Då kände hon igen honom. Han bad henne gå och berätta för apostlarna att han hade uppstått.

Johannes 20:16–17

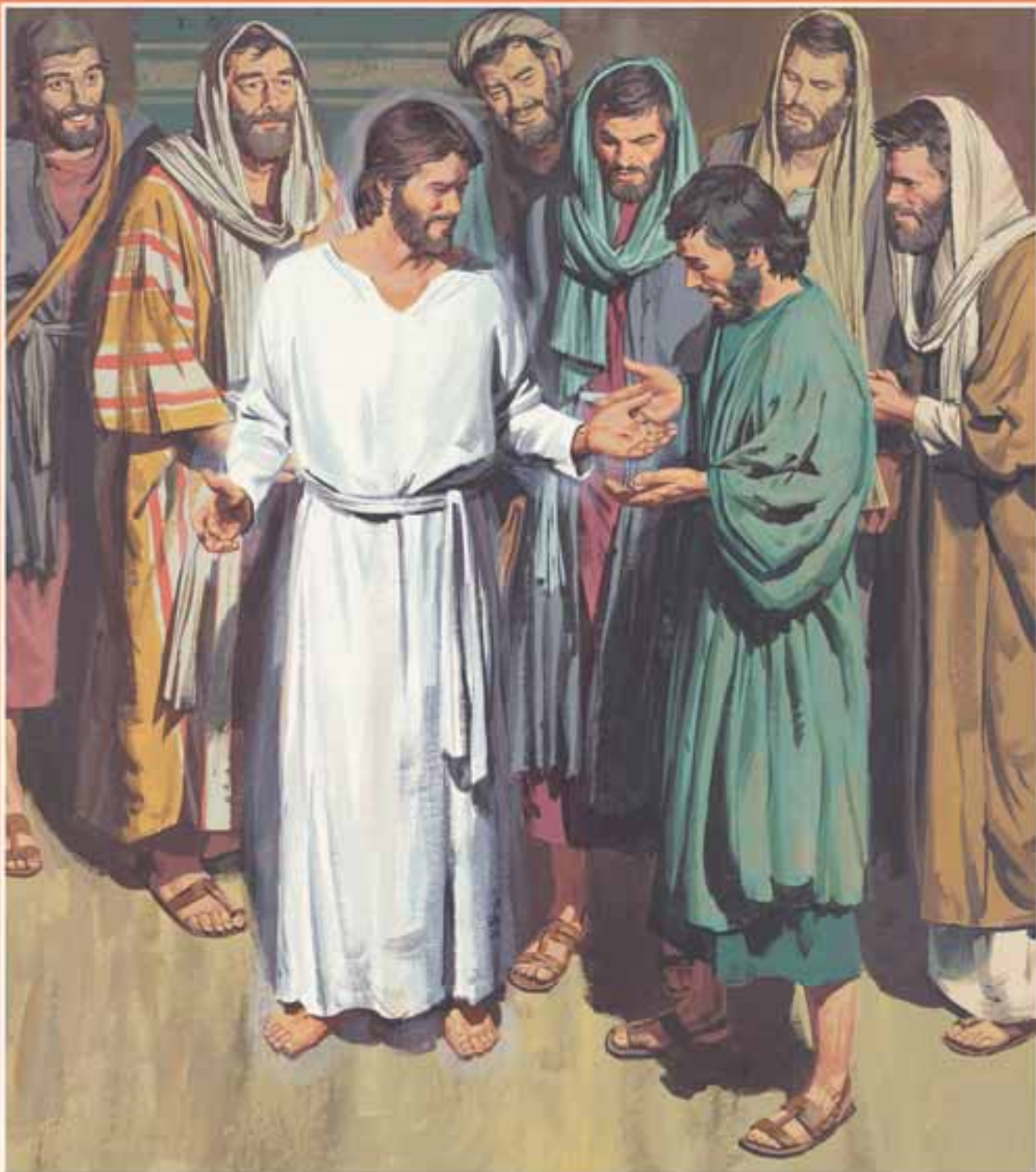
Maria från Magdala och några andra kvinnor gick och berättade för apostlarna att Jesus hade uppstått. Först trodde apostlarna inte på dem.

Lukas 24:10–11

Senare när apostlarna talade med varandra om detta kom Jesus in i rummet. De blev rädda. De trodde fortfarande att han var död.

Lukas 24:36–37

Frälsaren sade åt dem att röra vid hans händer och fötter. Han var uppstånden — hans kropp och ande var återförenade.

Lukas 24:38–40

Apostlarna var glada över att se honom. Han bad dem om något att äta, och de gav honom fisk och lite honung. Han åt maten.

Lukas 24:41–43

Jesus Kristus var den förste som uppstod. Många andra uppstod efter Jesus. Många människor såg dem. Jesus hade sagt: "Jag är uppståndelsen och livet." Eftersom han övervann döden, kommer vi alla att uppstå en dag.

Matteus 27:52–53; Johannes 11:25

Isaacs tal

"Det vi vet talar vi" (Johannes 3:11).

DAWN NELSON

En sann berättelse ILLUSTRATIONER BETH M WHITTAKER

Isaac visste att hans primärklass var nästan slut för han kunde höra folk ute i korridoren. Och så var det, för läraren bad någon att hålla avslutningsbönen.

Så snart han hade sagt "amen" reste Isaac på sig och skyndade till dörren. Han tyckte om primärklassen men var alltid ivrig att leta rätt på mamma och pappa och lillebror Luke. Innan han öppnade dörren, sade läraren: "Isaac, kan du komma hit ett ögonblick?"

"Javisst", svarade Isaac medan syster Nelson kallade fram några andra barn. Syster Nelson gav honom och de andra några papperslappar. "Skulle du vilja hålla ett tal vid inledningen nästa vecka?" frågade hon honom.

"Ja, okej." Isaac var fem år nu, så han kunde se att hans namn stod på papperet tillsammans med många andra ord. Han försökte inte läsa dem — han var säker på att det handlade om talet han skulle hålla. Han hade svarat ja därför att han alltid försökte göra det som läraren ville att han skulle göra, men han kände sig lite rädd för att stå framför alla primärbarnen. Han visste att även de yngsta barnen höll tal, läste skriftställen och höll bön, men han kunde inte minnas att han någonsin hade gjort det.

Han tänkte på talen som andra barn hade hållit. Ibland blev de yngre barnen så rädda när de stod där framme att föräldrarna fick hålla talet åt dem! Ibland läste barnen berättelser i sina tal, men Isaac kunde inte läsa så bra än. Några tal var så svåra att förstå att han inte ens brydde sig om att lyssna. Han hade ingen aning om vad han som femåring skulle hålla för tal!

"Men kanske hon glömmer bort att hon frågade mig", tänkte han. Han stod i dörröppningen och snart såg han sin mamma och Luke komma gående mot honom från barntillsynen. "Hej, mamma!" sade han och gav henne en stor kram.

"Vad är det här för något?" frågade hans mamma och tog papperet ur handen. "Oj! Du ska hålla tal nästa vecka."

Isaac försökte le och nickade. Han hoppades att mamma också skulle glömma bort allsammans.

På vägen hem pratade mamma med pappa om Isaacs tal. "Så spännande!" sade pappa. "Vi ska se till att vara där och lyssna på ditt tal, Isaac. Vill du att mamma eller jag ska hjälpa dig att hålla talet?"

Måste han inte hålla talet ensam? Plötsligt kändes allsammans mycket bättre. "Jag vill att mamma hjälper mig", sade han.

"Okej", svarade mamma. "Vi ska börja förbereda det snart."

Söndagen, måndagen och tisdagen gick och Isaac glömde bort att

han skulle hålla tal. Men på onsdagen sade mamma: "Isaac, nu måste vi arbeta på ditt tal i Primär!"

"Å nej!" mumlade han. "Hon hade inte glömt talet." Han gick långsamt fram till sin mamma där hon satt med penna och anteckningsbok. Det kändes oroligt i magen. "Mamma, jag vill inte hålla tal. Jag vet inte hur man gör och jag är rädd."

"Det kommer att gå bra. Låt oss bara prata om det en liten stund." Mamma lade armen om honom. "Ditt tal ska handla om tro på Jesus Kristus. Vet du vad tro är för något?"

Isaac kom ihåg att hans primärlärare hade talat om tro och att mamma och pappa talat om det på hemaftonen. Men han var ganska säker på att han inte visste tillräckligt mycket om det för att hålla ett helt tal. "Är det att be och hålla buden?" frågade han och rynkade oroligt på pannan.

Mamma skrev något i anteckningsboken. "Ja", sade hon. "Varför ber vi och håller buden?"

"Därför att Jesus och vår himmelske Fader vill att vi ska göra det." Det var en lätt fråga.

Mamma skrev igen i anteckningsboken. "Vad händer med din tro när du ber och håller buden?"

"Den växer." Han kom ihåg att hans lärare hade sagt att när man väljer det rätta så växer tron.

"Hur känns det när din tro växer, Isaac? Hur känns det när du ber och håller buden?"

"Jag känner mig glad!" Isaac önskade att det vore lika lätt att hålla tal om tro som det var att prata med mamma om den.

"Jag har bara några frågor till", sade mamma. "Tror du på Jesus Kristus?" När han nickade, frågade mamma: "Varför tror du på honom?"

"Därför att det står i skriften att han lever." Isaac blev varm i hjärtat när han talade om Jesus. Han kunde riktigt känna att Jesus älskade honom. Han log och lutade sig mot sin mamma medan hon skrev.

Plötsligt förvånade mamma honom med att säga: "Det var det! Ditt tal är färdigt! Nu ska vi öva på att hålla det."

På söndagsmorgonen gick Isaac försiktigt fram till talarstolen i primärrummet. Han vecklade upp papperet

hans mamma hade skrivit på när hon ställde frågor till honom. Hans tal bestod av de svar han hade gett henne! Han hade övat på att hålla talet inför pappa några gånger. Nu stod mamma bredvid honom och började viska frågorna han hade besvarat. Isaac höll sitt tal med egna ord:

"Tro på Jesus Kristus betyder att man ber och håller buden. Vi ber och håller buden därför att Jesus och vår himmelske Fader vill att vi ska göra det. När vi gör det, växer vår tro. Jag känner mig glad när jag ber och håller buden, och min tro växer. Jag tror på Jesus Kristus därför att det står i skriften att han lever. I Jesu Kristi namn, amen."

Han såg sin pappa le mot honom från bakre raden och alla var tysta — de hade lyssnat! När han gick förbi sin primärlärare såg han att hon var glad. Han kände sig varm om hjärtat. Han hade hållit sitt eget tal, och han var säker på att Jesus var glad för det också! ●

"De flesta människor kommer ... till kyrkan ... för att söka en andlig upplevelse ... De av oss som kallats att tala ... har en förpliktelse att hjälpa dem med detta, på bästa möjliga sätt. Men vi kan bara göra detta om vi själva strävar efter att lära känna Gud, om vi själva ständigt söker

hans enfödde Sons ljus. Därefter, om vårt hjärta är uppriktigt ... om vi har bett ... och förberett oss och bekymrat oss tills vi inte vet vad vi kan göra ytterligare, kan Gud säga till oss som han sade till Alma och Mosiahs söner: 'Upplyft ditt huvud och fröjda dig ... jag vill ge eder framgång' [Alma 8:15; 26:27]."

Äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum, "Det är från Gud du har kommit som lärare", Nordstjärnan, juli 1998, s 25.

Vår himmelske Faders plan

ÄLDSTE RICHARD G SCOTT
i de tolv apostlarnas kворum

Ett av de mest glädjande ögonblicken i ditt liv — när du fylldes av förväntan, spänning och tacksamhet — kan du inte komma ihåg. Detta hände i det förjordiska livet, när du fick veta att din tid äntligen hade kommit att lämna andevärlden för att bo på jorden med en dödlig kropp ...

Du hade sparats för att komma nu när evangeliets fullhet finns på jorden. Du kom nu när hans kyrka och prästadörets myndighet att utföra de heliga tempelförordningarna finns här. Du såg fram emot att födas i ett hem där föräldrarna förväntades älska, fostra, stärka och lära dig sanningar. Du visste att med tiden skulle du få möjlighet att bilda din egen eviga familj som man eller hustru, far eller mor. O, vad du måste ha glatt dig åt denna framtidsutsikt! ...

Eva och Adam bildade den första familjen. Gud tillkännagav: "Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin

moder och hålla sig till sin hustru" (Moses 3:24). De hade barn som också bildade familjer. "Adam och hans hustru Eva upphörde icke att åkalla Gud" (Moses 5:16). Det familjemönster som är nödvändigt för Faderns lyckalighetsplan upprättades, och vårt behov av att ständigt "åkalla Gud" betonades. Du lever just nu enligt den planen ...

Sök flitigt, under hela ditt liv på jorden, att infria de fundamentala syftena med detta liv *genom idealfamiljen*. Även om du ännu inte uppnått det idealet, gör allt du kan genom lydnad mot och tro på Herren för att ständigt söka komma så nära det som du kan

Gör det viktigaste först. Gör det bästa du kan medan du är på jorden för att få en idealfamilj. Att begrunda och tillämpa principerna i tillkännagivandet om familjen är till hjälp när du gör detta. Jag vittnar om att Herren lever. Han älskar dig. När du lever värdigt och uppriktigt söker hans hjälp, kommer han att leda och stärka dig så att du vet hans vilja och kan göra den. ●

Från ett tal på generalkonferensen i april 2001.

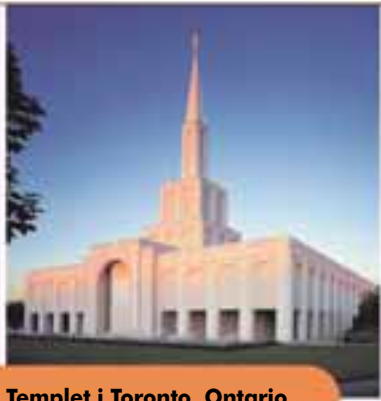

Visste du att äldste Scott är atomingenjör och att han konstruerat bränsle för Förenta staternas atomubåtar? Han tycker också om att måla tavlor. Han älskar Herren och undervisar oss om vår himmelske Faders plan.

Tempelbilder

Varje nummer av *Lilla stjärnan* under 2003 kommer att innehålla tempelbilder. Ta ut tempelbilderna ur tidningen, klistra upp dem på tjockt papper och klipp ut dem. Samla på bilderna som en påminnelse om hur viktiga templen är.

Templet i Toronto, Ontario

Invigdes den 25 augusti 1990
av president Gordon B Hinckley

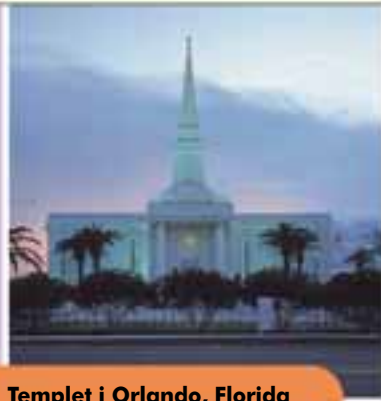
FOTO CRAIG DIMOND

Templet i San Diego, Kalifornien

Invigdes den 25 april 1993
av president Gordon B Hinckley

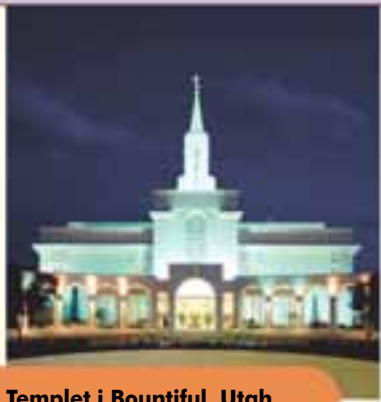
FOTO WELDEN C ANDERSEN

Templet i Orlando, Florida

Invigdes den 9 oktober 1994
av president Howard W Hunter

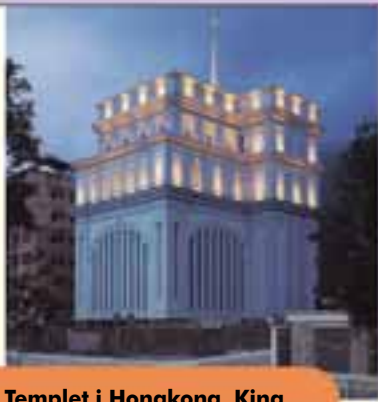
FOTO MARK PHILBRICK

Templet i Bountiful, Utah

Invigdes den 8 januari 1995
av president Howard W Hunter

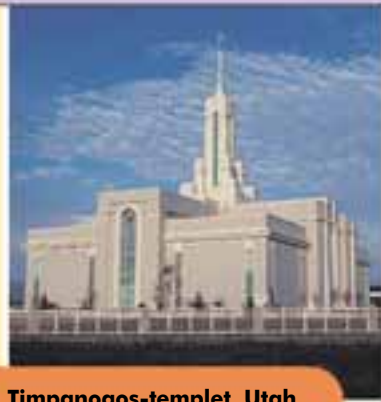
FOTO STEVE TREGAGIE

Templet i Hongkong, Kina

Invigdes den 26 maj 1996
av president Gordon B Hinckley

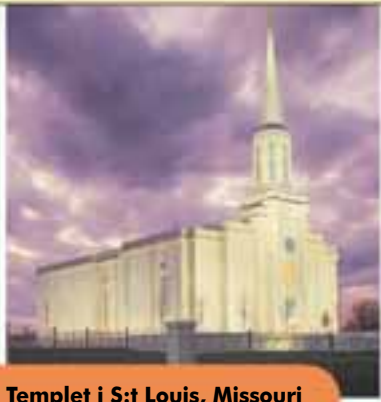
FOTO CRAIG DIMOND

Timpanogos-templet, Utah

Invigdes den 13 oktober 1996
av president Gordon B Hinckley

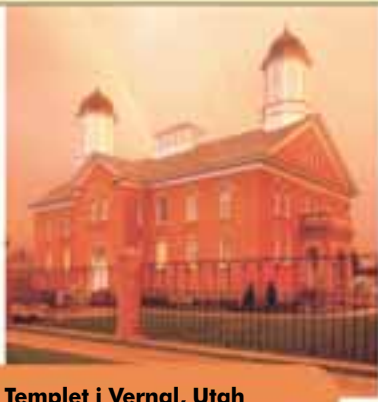
FOTO JED A CLARK

Templet i S:t Louis, Missouri

Invigdes den 1 juni 1997
av president Gordon B Hinckley

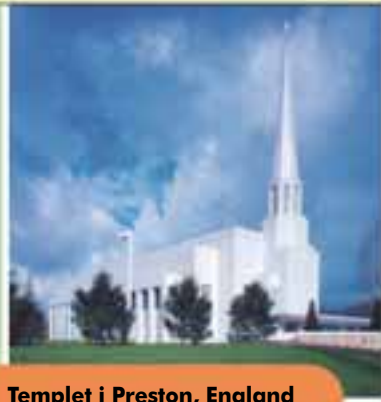
FOTO WELDEN C ANDERSEN

Templet i Vernal, Utah

Invigdes den 2 november 1997
av president Gordon B Hinckley

FOTO JOHN LUKE

Templet i Preston, England

Invigdes den 7 juni 1998
av president Gordon B Hinckley

FOTO JOHN LUKE

Vända barnens hjärtan till fäderna av Derek J Hegsted
"Se, tiden är kommen, om vilken Malaki talade ... för att vända fädernas hjärtan
till barnen och barnen till fäderna" (L&F 110:14–15).

"Vare sig vi är unga eller gamla, ensamstående eller gifta, har barn hemma eller om barnen är utflugna, kan familjens hemafton öka enigheten och kärleken i hemmet. Familjens hemafton är till för alla." Se President James E Faust, "Livet berikas genom familjens hemafton", s 2.